

Vilniaus viešoji A. Mickėvičiaus bibliotėkė
Kraštotyros draugijos pirminė organizacija

METRAŠTIS

1984-1985

Vilnius · 1987

Teksto autorės ir sudarytojos:

T.Grinkevičienė (XIII skyrius)
A.Kačeniauskienė (XII skyrius)
D.Kazakaitytė (III, VI, X skyriai)
R.Paliukaitė (IV skyrius)
N.Sisaitė (Pratarmė, I, II, IV, V, VII, VIII,
XIV, V, Priedas)
E.Skuodytė (XI skyrius, diagramos)
J.Švenčionienė (IX skyrius)

Redaktorė D.Stanevičienė

Konsultantė L.Pagirienė

Spausdino J.Stanevičiūtė

Apipavidalino V.Zaikauskas

Nuotraukos: D.Kazakaitytės, A.Lukšos, I.Pečkytės,
K.Rudaitienės, N.Sisaitės, I.Tubaitės,
A.Veniulio, V.Vitkaus

Tiražas: 2 mašinr. egz.

T U R I N Y S

P r a t a r m ė	1
I Trumpa 1984-1985 metų visuomeninio- kultūrinio šalies gyvenimo apžvalga	3
II Bibliotekininkystės aktualijos. VVB darbuotojų dalyvavimas respublikos ir šalies bibliotekininkų renginiuose	5
III Socialistinio lenktyniavimo organizavimas	10
IV Bendra bibliotekos ir kai kurių skyrių veiklos apžvalga	11
Ryšiai su užsienio bibliotekomis (14). Registracijos ir kontrolės skyrius (16). Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo sky- riai (16). Fondų saugojimo skyrius (17). Abonementas ir Jaunimo skyrius (18). Bib- liografijos ir informacijos skyrius (18). Kraštotyros skyrius (19). Meno skyrius. Klubas "Mūzų palėpė" (20). Vaikų litera- tūros skyrius (21). Metodinis skyrius (22).	
V Mokslo tiriamasis darbas	24
Pagrindiniai 1984-1985 m. VVB darbo rodikliai (diagramos)	
VI Bibliotekos darbuotojai	25
Darbo veteranai ir jubilatai. Jų apdova- nojimas. Veteranų diena (26). 1984-1985 m. pradėjo dirbti VVB (darbuotojų sąrašas)(29). 1984-1985 m. išėjo iš VVB (darbuotojų sąra- šas) (29).	
VII Dalykinės kvalifikacijos kelimas	30
VIII Bibliotekos mickevičiana	31
IX Partinės organizacijos veikla	34
X Komjaunimo organizacijos veikla	36
XI Profsąjungos komiteto veikla	37

XII Liaudies kontrolės grupės veikla	40
XIII Gamtos apsaugos pirminė organizacija	41
XIV Kraštotyros pirminė organizacija	43
XV Bibliotekos ūkinė veikla	46
XVI Apie Vilniaus viešosios bibliotekos pastato rekonstrukcijos projektą	48
Santrumpos	50
Žymesnės 1984-1985 m. bibliotekos gyvenimo datos	51
Literatūros apie VVB bibliografija	56
P R I E D A S	61
Kaip mes kolektyviai sutikome 1985-uosius (61). Apie direktorės L.Pagirienės darbo dešimtmečio VVB paminėjimą. 1984.I.4 (63). Veteranų diena. 1985.XI.6 (65). 1985-ųjų metų palydos biblio- tekoje. 1985.XII.30 (68).	
Laikraščių iškarpos ir kt.	
B.Должников. Книги под замком	
A.Akinczo. Biblioteka im. A.Mickiewicza znów czynna	
A.Jonaitytė Pagauta išmintis	
VVB skaitytojų bilieto pavyzdžiai (1983-1984)	
VVB skaitytojų registracijos kortelės pavyzdys (1983-1984)	
A.Gawrikowa. Stare miasto. Biblioteka im. A.Mickiewicza	
N.Sisaitė. Ką mena senoji gatvė	
N.Sisaitė. Susipažįstame su Vilniumi	
B.Barska. Przywrócić dawny blask	
A.Łuksza. Homo sapiens i literatura	
Iliustracijų sąrašas	71
Iliustracijos	

P R A T A R M Ė

Pastarasis metraštis - jau trečioji šio pobūdžio Vilniaus viešosios bibliotekos veiklos apžvalga. Kraštotyros skyriuje saugomi anksčiau parašyti 1981 ir 1982-1983 metų VVB metraščiai.

Vienas svarbiausių pateikiamojo darbo šaltinių yra 1984-1985 m. bibliotekos gamybinės veiklos ir visuomeninių organizacijų darbo ataskaitos. Remtasi taip pat bibliotekos socialinės raidos planais, kadryų įskaitos lapais, inventarinėmis knygomis ir kt. Stengiamasi mažiau operuoti skaičiais - jų vietoje nurodomos darbuotojų pavardės, konkretūs renginiai ir kt. Svarbesni rodikliai pateikiami diagramomis.

Iš esmės laikomasi ankstesniuose metraščiuose naudotos medžiagos dėstymo schemas. Iš pradžių trumpai apžvelgiami žymiausi šalies ir respublikos visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo įvykiai. Toliau aptariamos bibliotekininkystės aktualijos ir respublikos bei šalies bibliotekininkų renginiai, kuriuose dalyvavo ir VVB atstovai. Remiantis metinėmis ataskaitomis, paliečiami reikšmingesni bibliotekos gamybinės veiklos momentai, pateikiama mokslinių tyrimų apžvalga. Ypač tingas dėmesys skiriamas darbuotojų kiekybinei ir kokybinei

sudėčiai aptarti. Įvesti nauji skyriai: "Socialistinio lenktyniavimo organizavimas", "Dalykinės kvalifikacijos kėlimas", "Bibliotekos mickevičiana". Rašoma ir apie VVB pastato rekonstrukcijos projektą.

Bendrais bruožais nušviesta visuomeninių organizacijų (partinės, komjaunimo, profsąjungos, liaudies kontrolės, gamtos apsaugos ir kraštotyros draugijų pirminių organizacijų) veikla. Pateikiamas žymesnių bibliotekos gyvenimo datų kalendorius.

Darbą papildė straipsnių apie VVB ir pačios bibliotekos darbuotojų straipsnių bibliografija, suregistruoti diplominiai darbai apie VVB, taip pat užrašyti įspūdžiai apie kai kuriuos renginius (Veteranų dieną, Naujųjų metų sutikimą ir kt.), yra pagrindinių darbo rodiklių diagramos, nuotraukų, iškarpų iš periodikos.

Prie metraščio parengimo aktyviai prisidėjo visuomeninių organizacijų nariai, parašę atitinkamus skyrius - partinės ir komjaunimo organizacijos sekretorės - J.Švenčionienė ir D.Kazakaitytė, liaudies kontrolės grupės pirmininkė A.Kačeniauskienė, gamtos apsaugos draugijos pirminės organizacijos pirmininkė T.Grinkevičienė, profkomiteto narė E.Skuodytė.

T R U M P A 1984 - 1985 M E T Ū
V I S U O M E N I N I O - K U L T Ū R I N I O
Š A L I E S G Y V E N I M O A P Ž V A L G A

Dveji paskutiniai XI penkmečio metai buvo kupini reikšmingų įvykių mūsų šalies ir tarptautiniame gyvenime. Aptariamieji metai įeis į Tarybų Sąjungos istoriją kaip didelės neakties metai. 1984 m. vasario mėnesį mirė išžymus Komunistų Partijos ir Tarybų valstybės veikėjas, TSKP CK Generalinis Sekretorius, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas Jurijus Andropovas, o 1985 m. kovo 10 dieną - neilgai teužėmęs šį postą Konstantinas Černenka. 1985 m. kovo 11 dieną įvykusio TSKP CK plenumo sprendimu šalies vadovu paskirtas Michailas Gorbačiovas.¹

Vienas aktualiausių pastarųjų metų tarybinės visuomenės uždavintų yra kova su buržuazine ideologija, imperialistinės propagandos demaskavimas.² Todėl šalyje imtasi kurti apgalvotą, dinamišką ir efektyvią kontrpropagandos sistemą. Šioje sistemoje, be abejo, svarbus vaidmuo tenka bibliotekoms, kuriose sukaupti dideli visuomeninės politinės, mokslinės ir grožinės literatūros lobiai.

Ypatingos reikšmės šalies visuomeniniam gyvenimui turėjo 1984 m. gegužės mėnesį priimtas TSKP CK nutarimas "Dėl bendrojo lavinimo ir profesinių mokyklų reformos pagrindinių krypčių", taip pat nutarimas "Dėl priemonių girtavimui ir alkoholizmui įveikti" (1985 m. gegužė) ir kiti.

Ruošiantis partijos XXVII suvažiavimui, 1985-aisiais metais bendraliaudiniam svarstymui buvo pateikta TSKP Programos naujos redakcijos, TSKP CK įstatų pakeitimų, TSRS ekonominio ir socialinio vystymo pagrindinių krypčių 1986-

---

¹ Informacinis pranešimas apie Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komiteto plenumą. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr.3, p.1.

² Kanevskis B. Ideologinė kova ir bibliotekininkystė. - Bibliotekų darbas, 1984, Nr.5, p. 1-4.

1990 metams ir laikotarpiui iki 2000 metų projektai.¹ Jie buvo aptarti ir Vilniaus viešosios bibliotekos atvirame partiniame susirinkime.

1985-ųjų - Tarptautinių jaunimo metų, vasarą Maskvoje vyko XII pasaulinis jaunimo ir studentų festivalis.

Šie metai buvo Pergalės Didžiajame Tėvynės kare 40-mečio ir Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 45-mečio jubiliejiniai metai. Reikšmingos datos skatino atitinkamą šalies kultūros įstaigų, jų tarpe ir bibliotekų, veiklą.

1985 m. liepos mėnesį Vilniuje įvyko išpūdinga Respublikinė dainų šventė, kurios parengiamajame darbe dalyvavo ir grupė VVB darbuotojų.

Minėtieji ir kiti TSKP CK nutarimai bei žymiosios datos, taip pat TSRS ir LTSR Kultūros ministerijų direktyvinė medžiaga, metodinių centrų rekomendacijos nubrėžė svarbiausias aptariamųjų metų bibliotekų veiklos gaires.

---

¹ Mūsų darbų ir gyvenimo programa. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr.12, p.1.

BIBLIOTEKININKYSTĖS AKTUALIJOS.
 VVB DARBUOTOJŲ DALYVAVIMAS
 RESPUBLIKOS IR ŠALIES
 BIBLIOTEKININKŲ RENGINIUOSE

1984-aisiais metais suėjo 10 metų, kai buvo priimtas TSKP CK nutarimas "Dėl bibliotekų vaidmens didinimo, komunistiškai auklėjant darbo žmones ir spartinant mokslinę techninę pažangą". Vykdamas šį nutarimą toliau buvo tobulinama šalies bibliotekų veikla.

Daugelį metų autoritetinguose bibliotekininkų susibūrimuose buvo keliama mintis apie bibliotekų įstatymo būtinumą. Nuo 1934 m. tarybinių bibliotekų veiklą reglamentavo M.Kalinino pasirašytas TSRS Centro Vykdomojo Komiteto nutarimas "Dėl bibliotekininkystės TSR Sąjungoje". Reikšmingi bibliotekų gyvenime buvo ir žinomi 1959 bei 1974 m. TSKP CK nutarimai. O 1984 m. kovo 13 d. TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas patvirtino pirmuosius "Bibliotekininkystės TSR Sąjungoje nuostatus".¹ Daugelio žmonių pastangomis sukurtas ypatingos reikšmės dokumentas, apibrėžiantis tarybinių bibliotekų uždavinius ir funkcijas išsivysčiusio socializmo visuomenėje. Teisiškai įtvirtinti lenininiai šalies bibliotekų vystymo principai.² Nuostatuose aptartos vieningos bibliotekų sistemos TSRS ypatybės, bibliotekų fondų formavimas ir apsauga, bibliotekinio aptarnavimo problemos, reglamentuoti bibliotekų tinklo planavimo, jų finansavimo, patalpų, įrengimų, materialinės bazės klausimai ir kt.³

Bibliotekininkystės TSR Sąjungoje nuostatai įtvirtino teisę pirmiausia komplektuoti bibliotekas, reikalauti, kad VTBK nutarimus privalomai vykdytų visos bibliotekos, koordi-

¹ Bibliotekininkystės TSR Sąjungoje NUOSTATAI. - Bibliotekų darbas, 1984, Nr.7, p. 1-5.

² Tarybinės bibliotekininkystės teisinis pamatas. - Bibliotekų darbas, 1984, Nr.6, p. 1-2.

³ Ten pat, p.2.

nuoti visų bibliotekų darbą ir vykdyti jų valstybinę kontrolę, apibūdino centralizaciją kaip svarbiausią vieningos bibliotekų sistemos vystymo principą, numatė tolesnio bibliotekinių kūrinių tobulinimo programą.¹

1984 m. v a s a r i o 29 - k o v o 2 dienomis naujuose Kapsuko bibliotekos rūmuose vyko respublikos bibliografų seminaras.² Profesiniam pokalbiui susirinko bibliografinio darbo veteranai ir tik pradėdantieji šį darbą. Pranešimus skaitė VVU docentas O.Janonis, LTSR valstybinės respublikinės bibliotekos Bibliografijos skyriaus vedėjas S.Tomonis, LTSR Kultūros ministerijos bibliotekų reikalų valdybos viršininkė B.Staikūnienė ir kiti. Vilniaus viešajai bibliotekai šiame renginyje atstovavo Kr ved.N.Sisaitė ir Bg ved.K.Šiaudinienė. Pastaroji skaitė pranešimą "Katalogų ir bibliografinių kartotekų organizavimo ir panaudojimo problemos centriniuose bibliotekose ir jų filialuose". Respublikos bibliografai gražiai pagerbė savo vyresnįjį kolegą, ilgametį LTSR VRB Bg ved. S.Tomonį, perdavusį savo pareigas kitam darbuotojui (B.Vaičekonytei). Vilniaus zonos bibliotekų vardu S.Tomonį pasveikino K.Šiaudinienė.

Gegužės mėnesį Met ved. E.Skuodytė dalyvavo respublikos metodininkų seminare, kuris vyko Baltarusijos TSR Bresto srityje. Ypač didelį įspūdį dalyvavusiems padarė dalykiškas Baltarusijos TSR valstybinės respublikinės bibliotekos Metodinio skyriaus vedėjo K.Sanko pranešimas ir pasisakymai.

1984 m. s p a l i o 17 d. LTSR VRB vyko respublikos VB Vaikų, Meno literatūros ir Bg skyrių darbuotojų pasitarimas. Iš VVB jame lankėsi K.Šiaudinienė (Bg), R.Janauskaitė ir R.Paliukaitė (Meno sk.), M.Rudytė (Vaikų literatūros sk.).

Ideologinės bibliotekų veiklos funkcijos buvo plačiai aptartos 1984 m. s p a l i o 30-31 d. LTSR VRB vykusiame seminare tema "Ideologinė, kultūrinė ir kontrpropagandinė

¹ Serovas V. Tarybinės bibliotekos išsivysčiusio socializmo visuomenėje. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr.3, p. 3-5.

² Stasiukaitienė E. Profesinis pokalbis Kapsuke. - Bibliotekų darbas, 1984, Nr.4, p. 21-22.

bibliotekų veikla vykdant TSKP CK 1983 m. birželio plenumo nutarimus". Čia buvo pabrėžta ypatinga kontrpropagandinio darbo svarba dabartinėmis stiprėjančios ideologinės kovos sąlygomis.¹ Vilniaus viešajai bibliotekai seminare atstovavo direktoriaus pavaduotoja D.Stanevičienė ir Metodinio skyriaus vedėja E.Skuodytė.

Tų pačių metų lapkričio mėnesį dvi dienas Kauno viešojoje bibliotekoje vykusiam seminare aptartos kompleksinės miestų bibliotekų problemos.² Buvo pabrėžtas būtinumas koordinuoti centrinių ir viešųjų bibliotekų veiklą, labai plačiai kalbėta apie masinius renginius, darbą su jaunimu, paraginta ruošti visuomeninei bibliotekininkų atestacijai. Svarstant miestų CBS valdymo, metodinio vadovavimo bei kadro ugdymo problemas kalbėjo viešųjų bibliotekų direktoriai (Kauno, Šiaulių). Seminare dalyvavo ir VVB direktorė L.Pagirienė, taip pat Ab ved. Z.Jokimaitienė.

Pačioje 1984 m. pabaigoje - gruodžio 6-7 d. LTSR VRB vyko seminaras-konferencija "Meno vaidmuo estetiniame jaunųjų skaitytojų auklėjime".³ Pranešimus skaitė pedagogikos specialistai (L.Tupikienė, G.Raguotienė), vyko susitikimai su mokslininkais (V.Auryla, J.Linkevičium), rašytojais (V.Palčinskaite), vaikų literatūros leidėjais (V.Sventicku). Renginyje dalyvavo viešųjų (VVB Vaikų literatūros sk. ved. M.Rudytė), miestų ir rajonų CB vaikų literatūros skyrių vedėjai ir didelė grupė bendrojo lavinimo vidurinių mokyklų bibliotekininkų.

1984 m. direktorė L.Pagirienė dalyvavo Maskvoje vykusioje parodoje-simpoziume "Ateities bibliotekos", direktorės pavaduotoja D.Stanevičienė - skaitymo tyrimų simpoziume Pavežyjeje. Komplektavimo skyriaus vedėja D.Veniulienė lankėsi respublikiniame pasitarime literatūros komplektavimo klausim-

¹ Jokūbaitienė A. Tarėsi bibliotekų vadovai. - Bibliotekų darbas, 1984, Nr. 12, p. 9.

² Jokūbaitienė A. Aptarta miestų bibliotekų veikla. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr.1, p. 17.

³ Stasiukaitienė E. Asmenybę ugdantis menas. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr.1, p. 14-16, iliustr.

mais, o R.Janauskaitė ir R.Paliukaitė - fonotekų klausimais.

1985 m. s a u s i o 8 dieną (1547 m. sausio 8 d. išleista pirmoji lietuviškoji knyga) įvyko pirmasis mokslinis seminaras, skirtas Lietuvos raštams ir knygoms nuo seniausių laikų iki mūsų dienų ir pavadintas pirmosios lietuviškosios knygos parengėjo Martyno Mažvydo vardu.¹ Tarp seminaro klausytojų buvo ir VVB direkcijos atstovai.

S a u s i o mėnesį Kėdainiuose vyko respublikinis seminaras mainų fondo ir bibliotekų automatizacijos klausimais. Renginyje dalyvavo Sg darbuotoja K.Rudaitienė.

1985 m. b a l a n d ž i o mėnesį respublikos viešųjų ir centrinių bibliotekų metodikos skyrių vedėjai atvyko į tradicinį seminarą, vykusį garsėjančioje geru bibliotekininkų darbu Ukmergėje. Seminaro tikslas buvo aptarti respublikos bibliotekininkystės XII penkmečio raidos kryptis ir uždavinius, metodinės veiklos efektyvumo didinimą įgyvendinant Bibliotekininkystės TSR Sąjungoje nuostatus.² Seminare dalyvavo ir VVB Met ved. E.Skuodytė.

Kaip kažkada pusiau juokais yra prasitaręs vienas tradicinio Nidos seminaro svečių, vargu, ar kada kultūros reikalai bus tokie geri, kad kultūros darbuotojams nebereikėtų rudenį susirinkti Nidoje.³ Iš tikrųjų, problemų visada užtenka. Todėl jau pora dešimtmečių Lietuvoje po atostogų, rudens pradžioje pajūryje (anksčiau Giruliuose, paskutiniaisiais metais - Nidoje) susirenkama aptarti atliktų darbų, numatyti veiklos gairių.

1984 m. r u g s ė j o 3-7 dienomis vykęs seminaras buvo skirtas kultūros įstaigų uždaviniams, susijusiems su TSKP CK 1983 m. birželio plenumu ir artėjančiais pergalės Didžia-

¹ Žagariškis K. Pirmieji Mažvydo skaitymai. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr.2, p. 22-23, iliustr.

² Jokūbaitienė A. Respublikos metodininkų seminaras. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr.6, p. 30.

³ Aputienė V. Kur veda kultūros rūpesčiai. - Bibliotekų darbas, 1984, Nr. 10, p. 23.

jame Tėvynės kare bei Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 45-mečio jubiliejais.¹ Seminare nemaža kalbėta ir bibliotekų darbą liečiančiais klausimais. Buvo pažymėta, kad bibliotekų daug kas nuveikta, bet daug kas ir nepadaryta. Dar nesuformuota visuomenės nuostata į skaitymą kaip žmogaus kultūros pamatą, nėra skaitytojo ugdymo sistemos. Kad reikia labiau rūpintis gyventojų skaitymo kultūra, buvo akcentuojama ir 1985 m. rugsėjo 2-7 dienomis vykusiame Nidos seminare.² Renginio viešnia, TSRS kultūros ministerijos Bibliotekų reikalų valdybos viršininke V.Lesochina ragino bibliotekininkus gilintis į kitus kultūros barus, nes tik tuomet bus galima sėkmingai bendradarbiauti. Ji kritikavo per mažą Tarybų Lietuvos bibliotekų vadovų ir metodininkų dėmesį kadry kokybei, bibliotekininkų išsimokslinimui. Atvykusieji į Nidą turėjo progos dalyvauti pokalbiuose su žymiais respublikos visuomenės, kultūros ir meno veikėjais (D.Trinkūnu, S.Macikaite, R.Baltrušaičiu, Č.Juršenu, G.Kakaru, J.Baltušiu ir kt. - 1984 m., J.Bieliniu, S.Renčiu, R.Sikorskiu ir kt. - 1985 m.). Kaip paprastai daug seminarų laiko buvo skirta estetinei kultūrai - koncertams, naujų kino filmų peržiūrai, susitikimams su meno kūrėjais (akt. A.Rosenu, J.Onaityte, rež. A.Puipa, J.Gricium, G.Lukšu ir kt.).

Pagausinusias žinių aruodą, praturtėjusios naujais išpūdziais grįžo iš šių renginių Vilniaus viešosios bibliotekos darbuotojos: 1984 m. - J.Švenčionienė, 1985 - E.Skuodytė ir O.Brūzgienė. Turbūt nei vieno Nidos seminaro nėra praleidusi nuolatine jo dalyve direktorės pavaduotoja D.Stanevičienė

VVB darbuotojos yra įtrauktos į VTBK prie Lietuvos TSR Kultūros ministerijos tarybų narius. Direktorius pavaduotoja D.Stanevičiene priklauso Mokslo tiriamojo ir metodinio darbo koordinavimo tarybai, o Bg ved. K.Šiaudiniene - Bibliografinio darbo tarybai.³ Jos dalyvauja nuolat VTBK posėdžiuose ir kt. renginiuose.

¹ Aputienė V. Kur veda kultūros rūpesčiai. - Bibliotekų darbas, 1984, Nr. 10, p. 20.

² Baltušis J. Iš Nidos seminaro sugrįžus. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr. 10, p. 24-26, iliustr.

³ Valstybinė tarpžinybinė bibliotekų komisija. - Bibliotekų darbas, 1984, Nr.4, p. 26, 30.

S O C I A L I S T I N I O L E N K T Y N I A V I M O
O R G A N I Z A V I M A S¹

Pagal naujai parengtus soc. lenktyniavimo nuostatus socialistinis lenktyniavimas vyko visuose skyriuose, įtraukdamas į šį sąjūdį individualiai kiekvieną darbuotoją.

2. Soc. lenktyniavimo sąlygos:

2.1. Laiku ir kokybiškai vykdyti planines užduotis, ieškoti rezervų šioms užduotims įvykdyti pirma laiko. Gamybines užduotis įvykdyti 100,5%.

2.2. Gerinti darbo kokybę, ugdyti savo profesinį meistriškumą, kelti kultūrinį lygį.

2.3. Diegti pažangias darbo formas, pateikti pasiūlymų bibliotekos darbo turiniui gerinti.

2.4. Griežtai laikytis bibliotekoje nustatytos darbo drausmės.

1985 metais soc. lenktyniavimo nuostatai nesikeitė. Rezultatai suvedami kas pusmetį. 1984 m. nugalėtoja tapo B.Žubkaitienė (Spaudinių tvarkymo sk.), įvykdžiusi darbo planą 110% ir dirbanti labai gerai, gražiai sutvarkė abėcėlinį katalogą. Ji taip pat aktyviai dalyvauja visuomeninėje veikloje - yra liaudies kontrolės grupės pirmininkė.

1985 m. pirmojo ir antrojo pusmečio soc. lenktyniavimo nugalėtoja buvo pripažinta vyriausioji bibliotekininkė moksliniam darbui G.Vitkuvienė. Šį vardą ji pelnė už pavyzdingai parengtą ir idėgtą VVB "Raštvedybos tvarkymo bibliotekoje instrukciją". G.Vitkuvienė gerai sutvarkė Vilniaus viešosios bibliotekos archyvą, įvedė kai kurių naujovių VVU diplomantų praktikoje, yra aktyvi visuomenininkė, išradinga bibliotekos teatro artistė.

XI penkmečio darbo spartuole tapo Met. sk. ved. E.Skuodytė. Jai įteiktas ženkliukas "Udarnik truda", nupirktas vertinga dovana.

---

¹ Duomenys iš VVB saugomo aplanko "Soc. lenktyniavimas".

BENDRA BIBLIOTEKOS
IR KAI KURIŲ SKYRIŲ
VEIKLOS APŽVALGA

Bendras Vilniaus viešosios bibliotekos aptariamųjų metų veiklos gaires nulėmė anksčiau minėtieji svarbiausi šalies bei respublikos visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo įvykiai, bibliotekininkystės aktualijos. Tačiau kai kas priklausė ir nuo pačios bibliotekos vidinio gyvenimo sąlygų. Pačiais bendriausiais bruožais apibūdinant praėjusius metus, galima pasakyti, kad 1984-ieji buvo baigiamieji ilgai užsitęsusio remonto ir aktyvaus pasiruošimo sutikti skaitytojus metai, o 1985-ieji įeis į Vilniaus viešosios bibliotekos istoriją kaip organizacinio parengiamojo ir aktyvaus darbo su skaitytojais po ketverių metų remonto ir palyginti reikšmingo potalpų pertvarkymo metai.

1984 -ieji metai buvo sunkūs remonto metai. Kai kurie statybos darbai vyko, bet dėl įvairių medžiagų trūkumų labai lėtai judėjo į priekį, ir tik į metų pabaigą gerokai paspartėjo. Kaip pažymėjo direktorė L. Pagirienė 1984 m. rugsejo 28 d. vykusiame profsąjungos narių ataskaitiniame-rinkiminiame susirinkime, "Mes, deja, vis dar su viltimi kalbame apie remonto pabaigą. Praėjo ketveri metai be aktyvaus skaitytojo, nebežinome tikrų jo poreikių, nustojome jausti normalaus darbo pulsą".

Vilniaus mieste biblioteka tapo žinoma kaip nesibaigiančio remonto objektas. Vienas iš senų VVB skaitytojų V. Dolžnikovas parašė šiuo klausimu netgi į "Pravdą".¹

Daug priekaištų iš bibliotekininkų dėl užsitęsusių darbų susilaukė viename iš profsąjungos narių susirinkimų (84. IX.28) dalyvavęs Lietuvos TSR kultūros ministro pavaduotojas R. Kibildis. Jis davė žodį, kad pačiu artimiausiu metu pasirodys darbininkai, ir tikrai tuoj po sekma dienos, spalio 1 dieną, prasidėjo intensyvus darbas. Pradėti montuoti Rg baldai ir kt.

¹ Žr. priede pateikiamą laikraščio iškarpa.

Remonto klausimais susidomėjo LKP Vilniaus miesto komitetas, pažadėjęs kontroliuoti darbų eigą.

Remonto metu normaliai su skaitytojais galėjo dirbti tik Vaikų ir Meno literatūros skyriai. Jaunimo skyrius ir Abonementas didvyriškai aptarnavo skaitytojus koridoriuje net iki 1984 m. spalio mėnesio. Galbūt šis darbas neatnešė didelės praktinės naudos, bet uoliausiems skaitytojams, ir remonto metu besilankantiems bibliotekoje, toks darbuotojų patriotizmas savo įstaigos atžvilgiu padarė didelį įspūdį.

Kadangi dėl remonto biblioteka negalėjo tinkamai atlikti savo pagrindinės funkcijos - aptarnauti skaitytojų, todėl daugiau dėmesio buvo skiriama kolektyvo kultūriniam ir profesiniam švietimui, taip pat zonos bibliotekų darbuotojų mokymui.

Nuo 1984 m. spalio 4 dienos iki 1985 m. vasario biblioteka, išskyrus du minėtus skyrius - Vaikų ir Meno - buvo visiškai uždaryta skaitytojams.

Nenutrūko vidinis bibliotekos gyvenimas. Išradingai buvo pažymėta Kovo 8-oji. Per skyrius ėjo profkomiteto pirmininkė A. Mačiulienė, partinės organizacijos sekretorė J. Švenčionienė ir vyru nusigrimavusi T. Grinkevičienė. Jos pasveikino moteris, įteikė kiekvienam skyriui po pintą krepšėlį ir verba. O stalius B. Gaidys kasmet Moters dienos išvakarėse pakabina ^{Skelbimų lentoje} atviruką su gražiais linkėjimais darbuotojoms.

Turbūt pirmą kartą per visą bibliotekos gyvavimo laikotarpį 1984 m. gruodžio 31 d. buvo kolektyviai sutikti Naujieji metai, vyko linksmas karnavalas.¹

Kupini svarbių įvykių buvo Vilniaus viešajai bibliotekai 1985-ieji, bibliotekos įkūrimo 35-ieji metai.² Sausis ir vasario pradžia praėjo energingai ruošiantis priimti skaitytojus.³

Pagaliau 1985 m. vasario 15 d. įvyko iškilmingas Ab atidarymas. Atjaunėjęs ir pasipuošęs skyrius pasitiko susirinkusius su gėlėmis darbuotojus ir svečius. Dalyvavo ir bu-

¹ Žr. priede "Kaip mes kolektyviai sutikome 1985-uosius".

² Kadangi biblioteka tik pradėjo normalų darbą po remonto, nutarta nerengti iškilmių šiai datai pažymėti.

³ Žr. taip pat sk. "Bibliotekos ūkinė veikla".

vusi ilgametė šio skyriaus vedėja A.Čipkienė. Buvo perkirpta juostelė, suskambo varpelis, apžiūrėjome Ab darbuotojos A. Lukšos junoristinę akvarelės parodą apie skyriaus "kančių kelius" laukiant remonto pabaigos. O vasario 20 dieną, trečiadienį, naujai atsidariusiame Registracijos skyriuje buvo išduotas bilietas pirmajai VVB skaitytojai - farmacininkei Elenai Vinciūnienei (g. 1927).

Naujai nušvito ir pagražėjo biblioteka, prieinamesni tapo fondai Ab skaitytojams, pagerėjo bibliotekininkų darbo sąlygos. Pasak bibliotekos direktorės L.Pagirienės, bibliotekai svarbu ne tik mokslinės metodinės veiklos kryptingumas, tinkamas fondų sukomplektavimas, informacinis aparatas, kadrai. Labai reikšmingi komponentai yra ir drabužinė, registratūra, kontrolės stalas, poilsio kampeliai, vizualinės informacijos sistema, net ... švarūs laiptai.¹ Visa tai atsirado Vilniaus viešojoje po smarkiai įkyrėjusio remonto. Stengtasi suprastinti ir aptarnavimo procesą: visuose bibliotekos skyriuose galioja vieningas bilietas, registratūroje laikomasi ištisinės numeracijos, mokslo cenzas ir išsimokslinimo profilis diferencijuojamas skirtinga bilietų spalva.²

"Bibliotekos darbo devizas - kuo daugiau skaitytojų ir puiki darbo kokybė, darbo mokslinis organizavimas. Turime siekti visapusiško profesinio meistriškumo, kad biblioteka taptų pavyzdinė" (iš direktorės L.Pagirienės pasisakymų 1985 m. kovo 12 d. vykusiame gamybiniame susirinkime ir rugsėjo 27 d. įvykusiame profsąjungos narių ataskaitiniame-rinkiminiame susirinkime).

1985 m. kovo mėnesį bibliotekoje lankėsi grupė Lietuvos TSR kultūros ministerijos, taip pat LKP Vilniaus miesto partijos ir vykdomojo komitetų atsakingų darbuotojų (J.Glemža, G.Tarvydas, A.Čeplėjienė, I.Dailydžionytė ir kt.), taip pat Lietuvos TSR valstybinės respublikinės bibliotekos direkto-

¹ Lukošiuėnienė L. Atjaunėjusi senamiesčio biblioteka. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr.5, p. 32-34, iliustr.

² Iš pokalbio su VVB dir. pavad. D.Stanevičiene, ten pat, p.32.

riaus pavaduotojai K.Sasnauskas ir S.Dubčianskiene. Pastaroji vėliau rašė "Bibliotekų darbe": "Kolektyvo pastangomis gražiai sutvarkytos patalpos, patobulinta skaitytojų aptarnavimo technologija, skyrių dislokacija".¹

Tiesa, gražios viltys, kad po remonto biblioteką plūste užplūs skaitytojai, nepasiteisino. Per ketverius metus jie išsibarstė po visas miesto bibliotekas, o didžioji dalis studentijos, iš viso, apie mus nebuvo girdėjusi. Plačiai paskleista informacija apie bibliotekos teikiamas paslaugas nedavė laukiamų rezultatų. Taigi, pirmųjų po remonto metų darbo rodikliai gana kuklūs: ne visai įvykdyti pagrindiniai skaitytojų telkimo ir literatūros išdavimo rodikliai, išskyrus Meno skyrių ir Skaityklą. Užtat biblioteką užplūdo ekskursijos. Per metus jų buvo 27, pradedant moksleiviais ir baigiant mūsų kolegomis iš kitų bibliotekų, taip pat svečiais iš LTSR Kultūros ministerijos, Vilniaus m. partijos ir vykdomojo komiteto. O Vaikų literatūros skyriuje lankėsi Vilniaus zonos bibliotekininkai, organizuotos ekskursijos į "Knygų miestelį" patiems mažiausiems skaitytojams - darželių auklėtiniams, buvo ekskursantų iš Maskvos, Vengrijos - 1984 m. ir netgi iš Anglijos ir Prancūzijos - 1985 metais.

R y š i a i s u už s i e n i o b i b l i o t e k o m i s

1985-aisiais metais VVB užmezgė glaudesnius ryšius su užsienio bibliotekomis. Pagal LTSR Kultūros ministerijos ir Debreceno srities (Vengrija) kultūros skyriaus bendradarbiavimo sutartį spalio 18-25 dienomis bibliotekos direktorė ir direktorės pavaduotoja buvo išvykusios į Debreceną susipažinti su bibliotekų darbo patirtimi, interjeru. Kelionė buvo labai naudinga. Neilgai trukus sulaukėme atsakomojo vizito. Gruodžio 9 dieną Vilniaus viešojoje bibliotekoje vyko trijų bibliotekininkių iš Debreceno priėmimas. Svečiavosi Debreceno profsąjungų bibliotekos direktorė, partinės organizacijos sekretorė Magdalina Komaroči Alj., Haidu Biharų sriti-

¹

Dubčianskienė S. Viešųjų bibliotekų skaitytojų aptarnavimas. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr. 10, p. 8.

nės bibliotekos direktoriaus pavaduotoja ūkio reikalams Edit Giodenine Šabo (Gödenyne Szabo) ir Vaikų literatūros skyriaus vedėja Erika Egci Eram Ant. (Egcy Eram).

Jos susipažino su VVB, o paskui prie kavos pasišnekėta aktualiais darbo klausimais su viešosios bibliotekos direkcija ir skyrių vedėjais. Bendrauta, žinoma, tik per vertėjus (Antanas Zalyščekvskis, vėliau - Arvydas Riauba). Viešniams domino, kaip mūsų bibliotekoje derinamas skaitytojų aptarnavimas ir moksliniai tyrimai, kiek narių priklauso partinei organizacijai ir kt.*

Debreceno bibliotekininkės įteikė suvenyrą - dekoratyvinę vazą, taip pat spalvotų nuotraukų mūsų direkcijai svečiuojantis Vengrijoje, o Vilniaus viešoji parengė viešnioms turiningą lankymosi Lietuvoje programą.

Įsigyta draugų ir tarp Lenkijos bibliotekininkų. 1985 m. spalio 27 - lapkričio 1 dienomis VVB Metodinio skyriaus ved. E.Skuodytė buvo išvykusi į komandiruotę susipažinti su Lenkijos LR Suvalkų vaivadijos bibliotekų darbu, o gruodžio 2 dieną mūsų bibliotekoje svečiavosi 4 Lenkijos kultūros darbuotojai: M.Ložovska, J.Purkevič, V.Monkevič, J.Stefanovič. Du iš jų - bibliotekininkai. Bendrauti su lenkais padėjo puikiai mokanti šią kalbą Ab darbuotoja A.Lukša.

Meno skyriaus iniciatyva ir pastangomis bibliotekos koridoriuose pradėta rengti dailininkų darbų parodas. 1985 m. kovo 21 d. buvo atidaryta pirmoji personalinė grafiko Rimvydo Kepežinsko paroda, o nuo lapkričio 27 d. buvo eksponuojami tarybinių lietuvių dailininkų darbai iš VVB kolekcijos poeto A.Mickevičiaus tema.¹

Įdomiai ir išradingai buvo pažymėta tradicinė Veteranų diena,² 1985 m. - Balandžio 1-oji, vadinamoji Melagių diena (žr. nuotraukas). Visos moterys tądien buvo "atleistos" iš varginančių VVB vadovų pareigų (juolab, kad Balandžio 1-oji - mūsų direktorės L.Pagirienės gimimo diena), o sunkią vadovavimo našta ant savo stiprių pečių užsiėmė bibliotekos vyrai - V.Zaikauskas ir Č.Šileris...

¹ Plačiau apie šią parodą žr. sk. "Bibliotekos mickevičiana".

² Žr. priedą "Veteranų diena" 1985.XI.6, taip pat posk. "Darbo veteranai ir jubilatai".

Linksmos buvo senųjų metų palydos.¹

Aptariant atskirų skyrių veiklą, paliečiami tik patys reikšmingiausi, išskirtiniai aptariamųjų metų darbo momentai.

Nelengvi buvo pirmieji darbo su skaitytojais metai pradėjusiam veikti Registracijos ir kontrolės skyriui, vadovaujamam vedėjos A.Švelnytės-Chomlianskajos. M.Šumausko spaustuvė ilgai vilkino kai kurių labai reikalingų bibliotekinės apskaitos blankų atspausdinimą. Dabar Rg vedama detali skaitytojų apskaita pagal specialiai parengtą formą, kuri ateityje padės tirti skaitytojų poreikius bei gerinti literatūros komplektavimą. Kiekvienas skaitytojas įrašomas į registracijos kartoteką, gauna vieningą skaitytojo bilietą su teise lankytis visuose bibliotekos skyriuose, lankytojai - kontrolinį lapelį arba vienkartinį leidimą (žr. prie iliustracijų pateikiamus pavyzdžius).² Registracijos kortelę ir skaitytojų bilietų pavyzdį parengė VVB darbuotojos T.Grinkevičienė, D.Brūzgiene ir A.Švelnytė-Chomlianskaja, pasiremamos standartu ir kitų bibliotekų patirtimi.

Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyriai 1984 m. gavo ir sutvarke 26 042 egz. spaudinių, o 1985 m. - 33 273.³

Reikėtų paminėti ypatingos vertės, labai brangų leidinį (1931 rb 70 kp), papildžiusį Meno skyriaus fondus. Tai tiksliai kopija seno, gotišku šriftu ant pergamento parašyto rankraštinio paminklo "Das Fest-Epistolar Friedrichs des Weisen". Handschrift Ms. Bl. F.2. Aus dem Bestand. Herausgegeben von Rainer Behrends. Edition Leipzig. (VIII egz.) (žr. pateikiamą šio leidinio nuotrauką). („Baltojo Friedriko šventiniai pamokslai“),

Daug padirbėta tvarkant katalogus. Kadangi nebuvo pagamintos pagal sutartį užsakytos naujos kataloginės spintos skaitytojų katalogams, Tvarkymo skyriaus darbuotojos pačios naujai apipavidalino abėcėlinį skaitytojų

¹ Žr. priedą "1985-ųjų metų palydos bibliotekoje".

² Žr. taip pat, p. 13.

³ Apie VVB gautus leidinius A.Mickevičiaus tema žr. sk. "Bibliotekos mickevičiana".

katalogą - parašė naujas etiketes, padarė joms idėklus iš polietileno plėvelės, parašė 1480 naujų skirtukų (B.zubkai-tienė).

F o n d ų s a u g o j i m o s k y r i u s ypač sustip-rino dėmesį neigiamiems atsakymams "nėra vietoje". Kiekvienas darbuotojas kasmet peržiūri, kaip sustatytas fondas. Šis ro-diklis nuo 10% visų neigiamų atsakymų 1985 m. sumažėjo iki 4,3%.

Daug nerimo šiam skyriui kelia nepatenkinamos fondų sau-gojimo sąlygos. Labai trūksta patalpų. Tiesiog kritiška būklė susidarė B formato knygoms. Be to, visai netinkamos saugoti periodikai drėgnos Panerių koplyčios patalpos, kuriose po 5-6 metų spauda visai sunyksta nuo pelėsių ir įvairių grybė-linių mikrobu, nepaisant nuolatinės dezinfekcijos. O 1985 m. vasarą spro-gus kanalizacijos vamzdžiams viename iš bibliote-kai priklausančių butų, buvo sugadinta nemaža periodikos, ir teko ją nurašyti.

Tiesiog milžiniškas darbo krūvis teko šiais nelengvais bibliotekai metais A b o n e m e n t o¹ ir pradėjusio in-tensyvų darbą J a u n i m o s k y r i ų (ved. O.Brūzgienė) darbuotojams. Kaip jau minėta, jie aptarnavo skaitytojus siaurame koridoriuje. Likusį laiką buvo dirbama su skolinin-kais, intensyviai tvarkomas fondas. Didelis darbas nuveiktas su atsarginiais fondais kiemo patalpose. Pagal skyrius su-klasifikuotos, atrinktos pasenusios ir susidėvėjusios knygos iš trijuose kambariuose buvusių rietuvių. Moterys pernešė sa-vo rankomis apie 510 tonų literatūros... Skaitytojams dabar yra laisvas priėjimas prie pusės turimų fondų (iš viso Ab - 231,7 tūkst. knygų). Literatūra išdėstyta kompleksais ketu-riuose kambariuose, dalis knygų saugoma dubletiniuose fon-duose, kai kurie iš jų yra kieme esančiose patalpose. Tai, be abejo, sunkina skaitytojų aptarnavimą. Daug jėgų pareika-lavo knygų valymas, restauravimas. Po remonto buvo naujai apipavidalinti fondai - parašyti lentynų skirtukai, pareng-tos vaizdinės agitacijos priemonės, sukurta jauki aplinka.

Ieškoma būdų gerinti skaitytojų aptarnavimą. A b o n e m e n t e įsteigta nauja paslauga skaitytojams - pageidau-jamų knygų registracija. Užsirašiusieji į eilę informuojami telefonu apie gautą leidinį. 1985 m. "bestseleriu" tapo K.

¹ Apie Ab atidarymą žr. I2-I3.

Makalou romanas "Erškėčių paukščiai". Skaitytojams patiko ši bibliotekos paslauga ir ja buvo noriai naudojamosi (gauti 74 užsakymai, iš jų 35 - grožinės literatūros).

Vyksta intensyvus darbas su pedagogais. Organizuota pastovi teminė lentyna "Į pagalbą pedagogui". 1985 m. pabaigoje jiems buvo išsiųstos atmintinės su paaiškinimais, kokias paslaugas gali teikti biblioteka. Iš 179 Ab skaitančių mokytojų pagalbos paprašė tik trys...

J a u n i m o s k y r i u i 1984-iejį buvo iš esmės pirmieji savarankiško darbo metai atsiskyrus nuo Ab. Darbuotojos turėjo susigyventi, tapti viena šeima. Ypač daug dėmesio buvo skiriama metodinei veiklai. Be to, skyrius parengė apmokymo programą 9 klasių moksleiviams (6 užsiėmimai), kurią išklausė Salomėjos Nėries vidurinės mokyklos mokiniai. O 1985 m. balandžio-gegužės mėn. Ab vedėja Z. Jokimaitienė perskaitė 9 paskaitas bibliografinio švietimo klausimais TSRS VRM Vilniaus J. Bartašiūno spec. vidurinės mokyklos kursantams.

S k a i t y t o j ų a p t a r n a v i m o s k y r i u j e remonto metu buvo atlikta atvirų ir uždarų fondų inventorizacija, patikslinta fondų apskaita, sudaryta abėcėlinė kartoteka. Visas fondas naujai apipavidalintas ir išdėstytas taip, kad arčiau aptarnavimo stalo būtų dažniausiai reikalaujama literatūra. Skaitytojų patogumui dabar yra laisvas priėjimas prie marksizmo-leninizmo klasikų veikalų, kitos visuomeninės-politinės literatūros, informacinių leidinių, žodynų, periodikos. Iš Sg fondų skaitytojai gauna užsakytą leidinį per 15-20 minučių.

Ypatingas dėmesys skiriamas parodų rengimui (atsakinga Z. Tiukšienė). Užsakomi leidiniai iš didesniųjų Vilniaus bibliotekų, iliustracinė medžiaga iš muziejų ir kt.

B i b l i o g r a f i j o s i r i n f o r m a c i j o s s k y r i u j e po remonto skaitytojams matomose vietose iškabintos informacinės priemonės, palengvinančios surasti reikalingą literatūrą - katalogų ir kartotekų struktūros paaiškinimas, lietuvių ir rusų kalbos abėcėlės (užrašė dail. R. Kepežinskas).

Parengtos rekomendacijos moksleiviams ir studentams - "Naudojimasis katalogais ir kartotekomis", suorganizuotos

3 ekskursijos po biblioteką: viena - miesto bibliotekininkams, dvi - vidurinių mokyklų moksleiviams.

1985 m. parengtos metodinės rekomendacijos zonos bibliotekoms (bibliografams) kontrpropagandos klausimais.¹

1984 m. galutinai išsisprendė vieno iš ilgai nusitęsusių VVB Kraštotyros² darbų, o būtent literatūros rodyklės "Vilnius. 1966-1980 m.", likimas. Vasarą dar tikintis ją išleisti vyko redagavimas, buvo konsultuojamasi su redaktoriumi, Knygų rūmų direktoriumi A.Lukošiūnu. Rugsėjo mėnesį parengtas darbas (5 katalogines dėžutės kortelių) buvo nugabentas į LTSR valstybinę respublikinę biblioteką. Spalio mėnesio 3 dieną vienai iš rodyklės rengėjų, N.Sisaiti, VRB direktoriaus pavaduotojas V.Kancleris ir Lituanistikos skyriaus vedėja B.Mituzienė pateikė kai kurių pastabų ir pasiūlymų dėl rodyklės pertvarkymo. Vienas iš pagrindinių, visai nepriimtinių redaktoriui reikalavimų buvo įtraukti 1980-1985 m. literatūra, kas dar porai metų nutęstų rodyklės užbaigimo terminą ir, deja, visai negarantuotą jos išleidimo. O gruodžio mėnesį buvo gautas oficialus, VRB direktoriaus V.Bulavo pasirašytas raštas, kuriame pažymima, kad "Vilniaus" rodyklė neįtraukta į bibliografinių leidinių planą dėl daugelio priežasčių (leidimo spauda brangi, popieriaus trūksta, spaudos lankų limitai maži...). Apie parengtojo darbo kokybę čia nebuvo nieko rašoma, o juk minimos priežastys buvo ir seniau žinomos, bet VVB buvo nuolat skatinama rengti rodyklės apie Vilnių tęsinį... Dėl rodyklės išleidimo buvo kreiptasi raštu ir į Vilniaus m. vykdomojo komiteto kultūros valdybos viršininką A.Petrauską. Deja, jokių rezultatų nepasiekta, todėl nutarta daugiau nebeįtraukti į VVB Kr planus rodyklės rengimo.

1984 m. VVB kartoteka papildyta LTSR kraštotyros draugijoje saugomų darbų apie Vilnių aprašais, o 1985 m. suregistruota literatūra iš LTSR MA CE katalogo skyriaus "Vilniaus istorija".

1985 m. VVB Kr užmezgė ryšius su Respublikine bazine profsąjungų biblioteka. Buvo susitarta dėl žinybinių Vilniaus

¹ Apie Bg sk. ved. K.Šiaudinienež žr. taip pat, p.6.

² Žr. taip pat, p. 6.

gamyklų leidžiamų kraštotyros pobūdžio leidinių gavimo.

Iš svarbesnių skyriaus metodinės veiklos momentų reikėtų paminėti kartu su bibliotekos metodininkais suorganizuotą VVB zonos bibliotekininkų kraštotyros darbų parodą (1984 m. birželio 13 d.). Prieš tai buvo parengtas ir išsiuntinėtas į visus zonos rajonus Metodinis laiškas "Apie kraštotyros darbų rengimą", parengti parodos nuostatai, katalogas. Parodos apdarime dalyvavo Kraštotyros draugijos redaktorė G.Kadžytė. Geriausi darbai buvo atrinkti respublikinei parodai. Jų tarpe - taip pat 4 VVB darbai - istorija, 1981 m. metraštis, pirmųjų darbuotojų atsiminimai ir kolektyvinės išvykos į Saremo salas (Estijos TSR) dienoraštis.

Paskutiniaisiais metais įvyko žymių poslinkių M e n o s k y r i a u s darbo rodikliuose. Iš pradžių komplektuojant fondą buvo orientuojamasi į rimtą skaitytoją - profesionalų dailininką, muziką, aktorį. Praktika parodė ką kita. Pagrindinį skaitytojų kontingentą sudaro spec. vidurinių mokyklų moksleiviai.

1985 m. skyrius įsigijo naują muzikinę aparatūrą. Vis dėlto fonotekos skaitytojų skaičius beveik nepadidėjo, mat, naujai aparatūrai netinka senosios ausinės, o tokių, kurios tiktų, mūsų pramonė dar negamina. Tačiau skaitytojų telkimo planą skyrius gerokai viršijo, pradėjęs komplektuoti madų žurnalą "Burda moden" (VFR).

1984 m. balandžio 28 dieną Meno skyriuje įvyko pirmoji muzikinė audicija, labai įdomiai parengta darbuotojos D.Juozapavičiūtės. Tema - "Lietuvių avangardistiniai kompozitoriai" (V.Ganelinas, A.Kuprevičius, B.Kutavičius).

Meno skyriaus iniciatyva bibliotekoje įkurtas k l u b a s "Mūzų palėpė". Steigiamasis susirinkimas įvyko 1985 m. kovo 29 dieną. Klubo prezidente išrinkta Rytė Janauskaitė (Meno sk. ved.), klubo tarybos nariais - E.Skuodytė, R.Paliukaitė, V.Gudelevičiūtė, V.Kalneva. Pradžią, kaip visada, nelengva. Klubas išgyvena ieškojimų laikotarpį. Taryba parengė klubo nuostatus. Nariai gauna gražiai apipavidalintą nario bilietą (dail. R.Kepežinskas).

Du klubo tarybos nariai rašo metraštį, yra svečių knyga. Klube lankėsi įvairių meno sričių atstovai - azerbaidžianiečių aktorius Raufas Hadžijevas, armėnų dailėtyrininkas Karenas Mikaelianas, muzikologas Vytautas Venckus.

V a i k ų l i t e r a t ū r o s s k y r i u s buvo vienas iš nedaugelio, kurio darbo netrukde aptariamaisiais metais vykęs bibliotekos remontas.

Kaip pažymima skyriaus ataskaitoje, nuo 1984 m. pagerėjo knygų komplektavimas, iš kolekatoriaus pradėtas gauti "Knygų prekybos biuletėnis", pagal kurį irgi užsakoma literatūra. Daugiau užsakoma knygų lenkų kalba, nes padidėjo jos paklausa, daugiau gaunama "Malyš" knygų.

1985-iejį - skyriaus fondo persitvarkymo metai. Buvo panaikinta 30 tūkst. knygų rietuvė - dalis literatūros nurašyta, dalis perkelta į rūsiję įrengtą saugyklą, "aukso fondą" ir dubletinį fondą.

Nuo metų pradžios įgyvendintas naujas valstybinis standartas 7.41-82. Pagal jo reikalavimus pradėta registruoti skaitytojus ir skaitykloje, todėl išaugo bendras skaitytojų skaičius, bet atsiliko literatūros išdavimas (84,3%).

Labai įdomiai ir išradingai skyriaus darbuotojai propaguoja literatūrą. Kasmet surengiama daugybė parodų, knygų aptarimų, viktorinų, konkursų, garsinių skaitymų, popiečių ir kt. Skyriaus ved. M. Rudytė kalbėjo per radiją apie jaunųjų skaitytojų aptarnavimą bibliotekoje (1984 ir 1985 m.).

1984 m. pradėta organizuoti pasakų valandėles, naudojantis plokštelėmis. Vaikai galėjo pasiklausyti "Pifo nuotykių", "Trijų paršiukų", "Raudonkepurnaitės" ir kt., taip pat pasivartyti įvairių leidyklų išleistas šių pasakų knygučes.

Iš įdomesnių renginių minėtinas susitikimas Salomėjos Nėries vidurinės mokyklos ketvirtokų su dailininke iliustratore A. Skliutauskaite (1984). Buvo eksponuojamos dailininkės apipavidalintos knygos ir pačių vaikų iliustracijos.

37-oje vidurinėje mokykloje antrokams organizuota popietė "Iš kokių mes pasakų". Vaikai dalyvavo viktorinoje "Atspėkite pasakų veikėjus", piešė, žiūrėjo multiplikacinius filmus bei knygų parodą "Kalba pasakų herojai".

S. Nėries 80-mečio minėjime dalyvavo VVB darbuotojų vaikai, "Ąžuoliuko" klubo nariai ir S. Nėries vidurinės mokyklos moksleiviai. Vyko poetės eilėraščių dailiojo skaitymo konkursas, vaikai iliustravo S. Nėries pasakas ir eilėraščius.

Minint rašytojo V.Železnikovo 60-metį su S.Neries mokyklos penktokais aptartos knygos "Visi svajoja apie šunį", "Keistuolis iš šeštosios B", taip pat pagal V.Železnikovo scenarijų pastatytas meninis filmas "Baidyklė", kuris labai sujaudino žiūrovus (rež. R.Bykovas). Iš pradžių nedrąsiai, vėliau jau labai aktyviai mokiniai porą valandų diskutavo apie tai, kaip jie pasielgtų, atsidūrę herojų vietoje, kuo panašus jų klasės gyvenimas į filmo veikėjų ir pan.

Įdomus buvo ir L.Kasilio kūrybos aptarimas 7-osios vidurinės mokyklos devintoje klasėje. Už šio renginio organizavimą skyriaus darbuotoja B.Gaidytė gavo mokyklos padėką. Bibliotekininkė R.Grubinova vedė popietę "Brolių Grimų stebuklingoji šalis" (rusų kalba) 37-osios vidurinės mokyklos trečiokams.

Glaudžiausiai palaikomi ryšiai su Salomėjos Neries, 35-osios ir 37-osios vidurinėmis mokyklomis, vaikų klubais "Ažuoliukas" ir "Liepsnelė", 18-uuju vaikų lopšeliu-darželiu. Darbo praktika parodė, kad neturint patalpų bibliotekoje, geriausia organizuoti renginius pačiose mokyklose susitarus su klasių vadovais.

Pagrindinis **M e t o d i n i o s k y r i a u s**¹ dėmesys 1984 m. buvo skirtas 1974 m. TSKP CK nutarimo dėl bibliotekų vaidmens įgyvendinimo analizei. Parengtos metodinės rekomendacijos bibliotekų dešimtmečio darbo tyrimams. Iš esmės išanalizuoti zonos bibliotekų darbo turinio poslinkiai nuo 1974 metų. Šia tema skaitytas pranešimas dviejų rajonų ketvirtiniuose seminaruose.

Viena iš pagrindinių darbo krypčių buvo vadovaujančių organizacijų direktyvinės medžiagos vykdymo organizaciniai bei darbo kontrolės klausimai. Parengtos metodinės rekomendacijos "Direktyvinės medžiagos įgyvendinimo CBS organizavimas" (darbo metodikos klausimai). Šia tema taip pat skaityti pranešimai trijų zonos rajonų seminaruose.

Metodinėse išvykose buvo analizuojami CB fondų klausimai, organizuotas apmokymas fondų apskaitos standarto diegimo

---

¹ Apie kartu su Kr parengtas metodines rekomendacijas žr. p.20. Taip pat žr. sk. "Socialistinis lenktyniavimas", p. 10.

klausimais, rengiamasi perorganizuoti zonos bibliotekų fondus į naująją klasifikavimo sistemą (BBK). Šiuo tikslu 4 kartus lankytasi Šalčininkų ir Širvintų CB - Vilniaus zonos BBK praktikos bazėse.

Nemaža vietos metodinėje veikloje užėmė ir darbo su skaitytojais tobulinimo zonos CBS klausimai. Kartu su LTSR VRB darbuotojais analizuotas vaikų skaitymas Vilniaus miesto masinėse ir mokyklų bibliotekose. Šiuo klausimu pateikta informacija Vilniaus m. LDT Spalio rajono vykdomajam komitetui.

Buvo parengtos metodinės rekomendacijos sąjunginei konferencijai "Mes - jaunoji darbininkų klase" ir kt.

1985 m. buvo analizuojama zonos bibliotekų, taip pat pačios VVB veiklos rezultatai XI penkmetyje, numatytos perspektyvos XII penkmečiui, sudaryti atitinkami planai. Buvo toliau ieškoma optimaliausio, VVB funkcinų skyrių metodinės veiklos planavimo ir ataskaitų varianto, taip pat patikimesnio CB darbo kontrolės bei metodinės pagalbos registravimo, siekiant mažinti raštų kiekį. VVB skyriams buvo pateiktas metodinės veiklos plano-ataskaitos maketas, taip pat parengtas ir 1985 m. pabaigoje imtas diegti zonos bibliotekų bei VVB praktikoje "CB skyriaus (sektorius) darbo kontrolės" lapas".

MOKSLO TIRIAMASIS
DARBAS

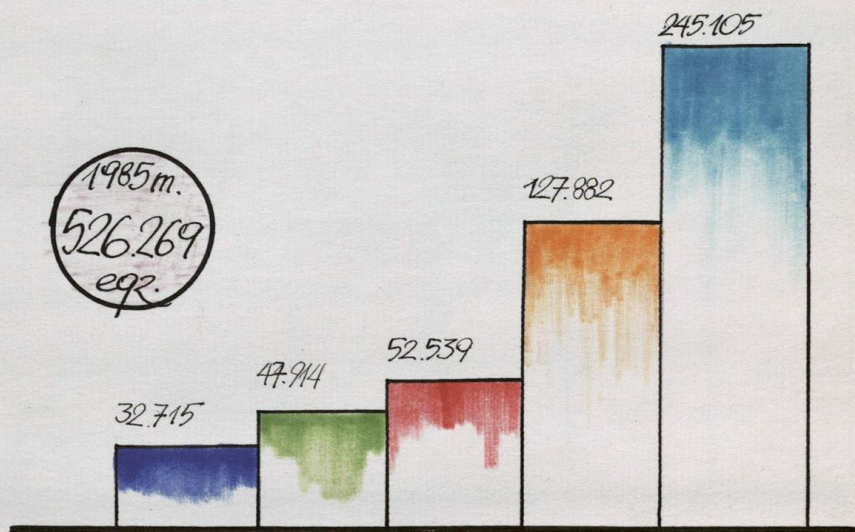
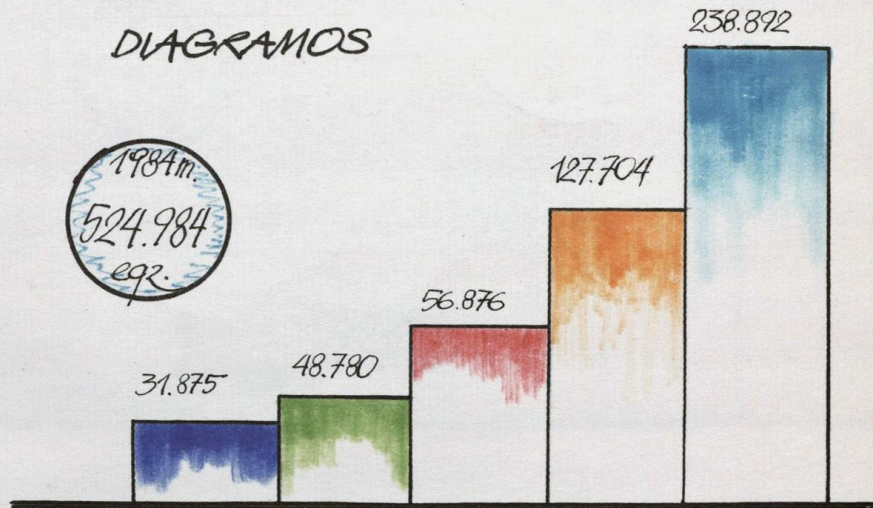
1985 metais baigėsi tyrimų "Vieningo CBS fondo cirkuliacija ir jo augimo dinamika" terminai. Jau įpusėjus tyrimams, paaiškėjo, jog jų metodika pasirinkta ne visai tinkama, ir pilnai atsakyti į tyrimų pradžioje iškeltus klausimus nepavyks. Todėl buvo pasitenkinta gautos medžiagos apibendrinimu, nedarant rimtesnių išvadų ir nerekomenduojant jų taikyti CBS darbo praktikoje. Tyrimų medžiaga patvirtino faktą, jog vieningas fondas CBS panaudojamas mažai, tačiau priešasčių pagrindai nustatyti nepavyko; tuo pačiu neaišku, kokias priemones derėtų rekomenduoti, norint VP cirkuliaciją padidinti.

Tyrimus atliko VVB Metodikos skyrius (ats. E.Skuodytė). Tyrimų metu buvo analizuotas visos Vilniaus zonos (išskyrus Vilniaus rajoną ir miestus) vieningo fondo judėjimas.

Remontas kiek sutrukdė antrosios temos - "Jaunimas ir karinė patriotinė knyga" tyrimą. Buvo studijuojama metodinė literatūra, sudaryta programa, parengtos ir išplatintos skaitytojams apklausos anketos, pradėta kaupti įvairi tyrimams reikalinga medžiaga. Šį darbą atlieka Jaunimo skyrius, vadovaujamas O.Brūzgienės.

PAGRINDINIAI VVB 1984-1985 M

DARBO RODIKLIAI DIAGRAMOS

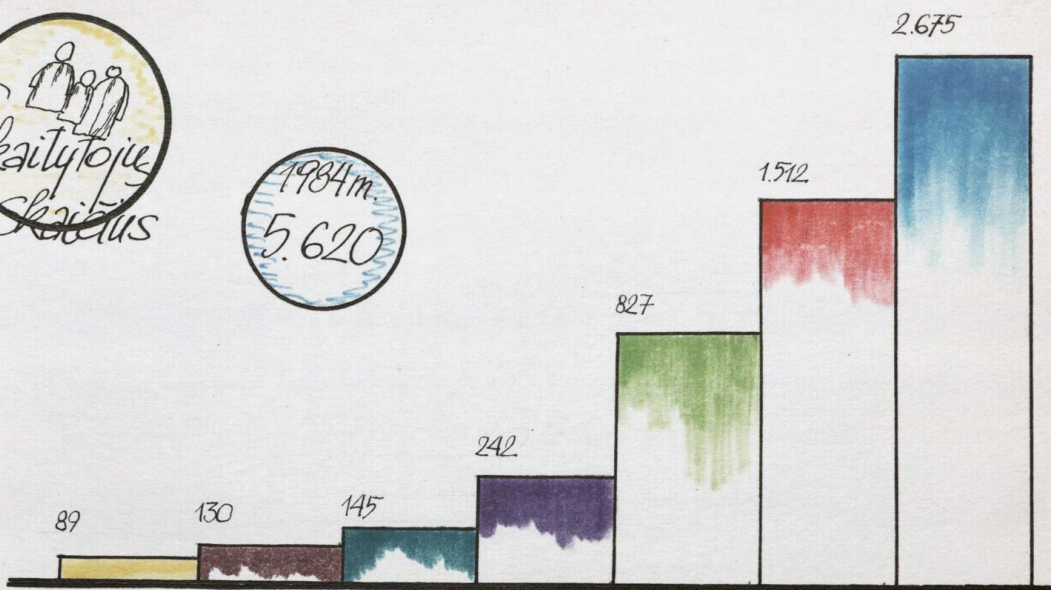
BENDRAS SKAITOMUMAS 1984 M. - 22
1985 M. - 23

- Menas, fizinė kultūra, sportas
- Garbto mokslai
- Technika, žemės ūkis
- Visuomeninė-politinė literatūra
- Kalbos ir literatūros mokslas, grožinė literatūra

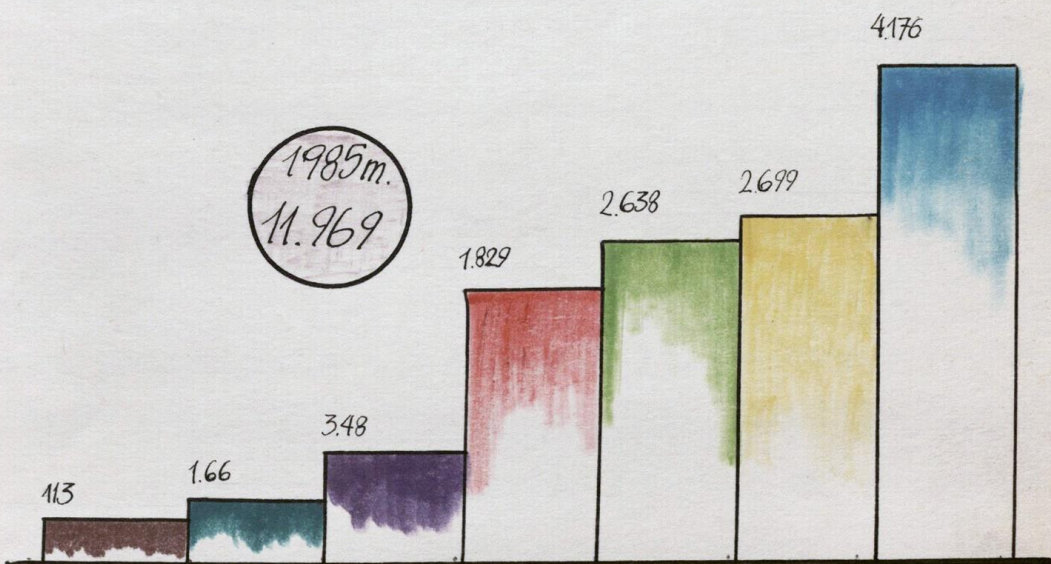

1984m.
5.620

1985m.
11.969

- Skaitytojų aptarnavimo skyrius
- Abonementas
- Vaikų literatūros skyrius
- Jaunimo skyrius
- Meno literatūros skyrius
- TBA
- Kiti skyriai

B I B L I O T E K O S   D A R B U O T O J A I

Bibliotekininko menas sunkus. Jis turi paversti biblioteką gyvu daiktu, kad ši panešėtų į mūsų senelių žarijų krosnelę, kuri savo šviesa ir šiluma suburdavo aplink visą šeimą. Tokią "šilumą" stengiasi palaikyti visi mūsų bibliotekos kolektyvo nariai. Tai patvirtina ir statistika. 1984 m. bibliotekos kolektyvą papildė keturi nauji žmonės: dvi jaunos specialistės A. Burnytė (Sg) ir J. Sinkevičiūtė (Jaun. sk.), taip pat buvusi pedagogė A. Mackevičienė (Sg) ir iš Šiaulių m. atvykusi bibliotekininkė D. Dainienė (Bg). 1984 m. biblioteką paliko du žmonės: metus išdirbusi L. Jackutė (Sg) ir aštuonis metus bibliotekai atidavusi K. Laukonen (Sg).

1985 metais įvyko didesnė darbuotojų kaita. Buvo priimta darban devyni nauji žmonės: didelį darbo stažą turinti B. Belevičienė (Vaikų lit. sk.), bibliotekininkė R. Gražienė (Jaun. sk.), pedagoginį darbo stažą turintis Č. Šileris (Sg), kuris padidino bibliotekos vyrų skaičių, po vidurinės mokyklos atėjo dirbti S. Mažeikaitė, taip pat anksčiau darželyje dirbusi R. Jankūnienė (Rg). Direktorės pavaduotojos ūkio reikalams pareigas pradėjo eiti I. Viešūnienė, pagalbinį personalą papildė valytojos E. Džiaugienė ir I. Vilčinskaja bei rūbininkas P. Semėnas.

1985 m. rugsėjo mėn. V. Zaikauskas perėjo dirbti iš Vaikų literatūros į Metodinį skyrių, o A. Šternfain iš Ab į Jaunimo skyrių.

1985 metais biblioteką paliko septynios darbuotojos. Pagal savo specialybę įsidarbino I. Murauskaitė (Met), D. Juozapavičiūtė (Meno sk.), A. Šlozberg (Meno sk.). Geresnį darbą susirado buvusios darbuotojos V. Kuklienė ir E. Džiaugienė. Ilgalaikių atostogų išėjo L. Dagilienė ir D. Dainienė.

Štai tokios permainos įvyko mūsų bibliotekoje per dvejis metus. Kiti darbuotojai liko ištikimi savo darbavietei.

Darbuotojų kvalifikacinė struktūra yra gera. Su aukštuoju bibliotekiniu išsilavinimu 1985 metais dirbo 35 (49%) darbuotojų. Su spec. viduriniu-16 (22,5%), tiek pat dirbančių yra su aukštuoju, bet nebibliotekiniu išsilavinimu. Bendras specialistų skaičius sudaro 94% visų darbuotojų

(1984 m. - 89%)¹.

Bibliotekoje žmonės beveik susigiminiuoja, užmiršta apie viską, kas juos skiria už bibliotekos sienų... Tik čia susiduri su kažkokia ypatinga, įkvėpta bendro darbo atmosfera ir su niekuo nepalyginamu bibliotekiniu jaukumu.

Darbo veteranai ir jubilatai.
Jų apdovanojimas.

Veteranų diena²

Mūsų bibliotekoje dirba didelis būrys veteranų, kurie yra puikus pavyzdys turintiems mažesnę darbo stažą darbuotojams.

1984-aisiais metais

DARBO JUBILIEJUS

15 m. - V.Paukštė (ūkvedys)

10 m. - D.Barkauskienė (Spaudinių tvarkymo sk. LTSR Kultūros m-jos Garbės raštas, Knygos bičiulio ženklas)

V.Gudelevičiūtė (Spaudinių tvarkymo sk. Knygos bičiulio ženklas)

R.Janauskaitė (Meno sk., Armėnijos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Garbės raštas (už vertimus iš armėnų kalbos), LTSR Kultūros m-jos Garbės raštas, Kultūros žymūno ženklas, Knygos bičiulio ženklas)

L.Pagirienė (Direktorė)

V.Sieliūnaitė (Vaikų lit. sk., Knygos bičiulio ženklas)

L.Šeremet (Ab, Knygos bičiulio ženklas)

GIMIMO JUBILIEJUS

M.Gensienė - 80 (Spaudinių tvarkymo sk., LTSR Kultūros m-jos Garbės raštas, LKP Spalio raj. k-to Garbės raštas)

J.Kunskienė - 50 (Spaudinių komplektavimo sk.)

L.Šeremet - 50 (Ab, Knygos bičiulio ženklas)

¹ VVB 1985 m. darbo ataskaita 01/53.

² Duomenys iš VVB saugomo aplanko 01/31 "Susirašinėjimas dėl darbuotojų apdovanojimo". Taip pat: Kultūros barai, 1984, Nr. 10, p. 76; 1985, Nr.10, p. 76.

G.Usavičiūtė - 50 (Spaudinių tvarkymo sk., Lenino 100-ųjų gimimo metinių jubiliejinis medalis, LTSR Kultūros m-jos Garbės raštas, Kultūros žymūno ženklas)

1985-aisiais metais

DARBO JUBILIEJUS

- 20 m. - D.Stanevičienė (Dir. pavad. mokslo reikalams, LTSR Kultūros m-jos Garbės raštas, Kultūros žymūno ženklas)
 K.Šiaudinienė (Bg, Soc. lenktyniavimo nugalėtojo ženklas, LTSR Kultūros m-jos Garbės raštas, Kultūros žymūno ženklas)
- 10 m. - V.Kalneva (Meno sk., Knygos bičiulio ženklas)
 L.Kirilova (Sk, Knygos bičiulio ženklas)
 V.Miliauskienė (Spaudinių tvarkymo sk., Knygos bičiulio ženklas)

GIMIMO JUBILIEJUS

R.Janauskaite - 50 (Meno sk., Armėnijos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Garbės raštas, LTSR Kultūros m-jos Garbės raštas, Kultūros žymūno ženklas, Knygos bičiulio ženklas).

Visi veteranai buvo pasveikinti tradicinę Veteranų dieną, kurią 1984.IX.28 vykusiamе profsąjungos susirinkime nutarta švęsti kiekvienų metų lapkričio mėnesį. Bibliotekos teatras parengė ta proga spektaklius (1984 m. - "Teismas", 1985 m. - "Madų demonstravimas")¹.

1984 m. sausio 4 dieną kukliai, bet išradingai buvo paminėtas direktorės L.Pagirienės darbo Vilniaus viešojoje bibliotekoje 10-mečio jubiliejus, ta proga surengta įdomi paroda².

¹ Plačiau apie 1985 m. Veteranų dieną VVB žr. priede.

² Plačiau apie šį renginį žr. priede "Apie direktorės L.Pagirienės darbo dešimtmečio VVB paminėjimą".

Tų pačių metų sausio 17 dieną buvo iškilmingai pažymėtas ilgametės Spaudinių tvarkymo skyriaus darbuotojos M. Gensienės 80-metis. Remonto metu gimusio "Koridoriaus teatro" aktoriai pastatė spalvingą spektaklį pagal brolių Grimų pasaką "Erškėtrožė" (režisierės - R. Janauskaitė, E. Skuodytė, T. Grinkevičienė). Vaidmenis kurė D. Barkauskienė ir G. Paura (tėvai), B. Zubkaitienė, M. Šriubšienė, V. Gudelevičiūtė (gerosios laumės). Norėdama atkeršyti už tai, kad nebuvo kvies-ta, blogoji laumė (V. Zaikauskas) užsirūstinusi prakeikė nau-jagimę: "... tai bus tau lemta visą gyvenimą būti bibliote-kininke..."

Iškilmėse dalyvavo jubiliatės šeima, atėjo buvusios VVB darbuotojos A. Čipkienė, A. Šidiškienė. M. Gensienei įteik-ta gėlių, dovanų, uždėtas laurų vainikas.

1984 m. rugpjūčio mėnesį gražiai atšvęstas Spaudinių tvarkymo skyriaus ilgametės darbuotojos G. Usavičiūtės pir-masis gimimo jubiliejus, taip pat pasveikinta jubiliatė J. Kunskienė (Spaudinių komplektavimo skyrius).

Išėjo iš VVB

1984 metais

1. Jacotot E. dirbo nuo 1980
2. Laukonen K. dirbo nuo 1976

1985 metais

1. Bagičiūtė I. dirbo nuo 1982
2. Balaitis D. dirbo nuo 1981
3. Balauskis S. dirbo nuo 1982
4. Juozapavičius D. dirbo nuo 1983
5. Čekliūnas V. dirbo nuo 1987
6. Karčiūnaitė I. dirbo nuo 1988
7. Krušinskis J. dirbo nuo 1989
8. Čiuplys J. dirbo nuo 1989

Pradėjo dirbti VVB

1984 metais

1. Burnytė-Bražiūnienė Audronė	Sg
2. Dainienė Danguolė	Bg
3. Mackevičienė Aušrelė	Sg
4. Sinkevičiūtė Jūratė	Jaunimo sk.

1985 metais

1. Belevičienė Birutė	Vaikų lit. sk.
2. Džiaugienė Elena	valytoja
3. Gražienė Rima	Jaunimo sk.
4. Jankūnienė Raimonda	Rg
5. Mažeikaitė Saulė	Meno sk.
6. Semėnas Paulius	rūbininkas
7. Šileris Česlovas	Sg
8. Viešūnienė Irena	Dir.pavad.ūkio reik.
9. Vilčinskaja Irena	valytoja

Išėjo iš VVB

1984 metais

1. Jackutė L.	dirbo nuo 1983	Sg
2. Laukonen K.	1976	Sg

1985 metais

1. Dagilienė L.	dirbo nuo 1982	Dir.pavad.ūkio reik. (ilgalaikių atostogų)
2. Dainienė D.	1984	Bg (ilgal. atost.)
3. Džiaugienė E.	1985	valytoja
4. Juozapavičiūtė D.	1983	Meno sk.
5. Kuklienė V.	1977	Bg
6. Markovskaja-Ratkevičienė G.	1978	Sg (ilgal. atost.)
7. Murauskaitė I.	1983	Met sk.
8. Šlozberg A.	1981	Meno sk.

D A L Y K I N Ė S K V A L I F I K A C I J O S
K Ė L I M A S¹

Bibliotekos darbuotojų profesinį lygį padeda kelti nuolat rengiami gamybiniai susirinkimai, metodinės valandėlės, neetatinių metodininkų užsiėmimai ir kt.

1984 m. Respublikiniame kultūros darbuotojų tobulinimosi institute kvalifikaciją kėlė 3 darbuotojai: V.Zaikauskas (nuo III.19), baigiamojo darbo tema - "Diferencijuoto ir individualaus darbo aspektai", A.Gavrikova ("Individualus darbas su skaitytojais") ir Z.Tiukšienė (abi nuo IV.16, "Jaunimo skaitymo turinys"). Pastarosios darbas labai gerai įvertintas ir paliktas institute kaip pavyzdinis.

1985 m. balandžio mėnesį šiame institute tobulinosi 4 VVB darbuotojos: I.Murauskaitė ("Kalbos kultūros ugdymas bibliotekose"), J.Švenčionienė ("Viešosios bibliotekos metodinė veikla"), N.Sisaitė ("Vilniaus A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos kraštotyros veikla". Istorinė apžvalga), G.Vitkuvienė ("Jaunųjų specialistų adaptacijos problemos" (remiantis Vilniaus zonos bibliotekų pavyzdžiais). Visi šios grupės darbai buvo įvertinti labai gerai, ypatingai pažymėtas G.Vitkuvienės darbas, jo tezės buvo skaitomos per paskutinę paskaitą.

1985 m. lapkričio mėnesį instituto parengtą kursą darbo su vaikais klausimais išklaušė VVB Vaikų skyriaus darbuotoja R.Grubinova.

Direktoriaus pavaduotoja D.Stanevičienė buvo išvykusi pasisemti darbo patirties į Leningrado masines bibliotekas (1984.V.21-26) ir į Kišiniovą (1984.XII). Šiaulių VB stažavosi Met. sk. vedėja E.Skuodytė.

1984 m. VVU rusų kalbos ir literatūros specialybės diplomą gavo VVB bibliotekininkė D.Blažuk. Vilniaus kultūros mokyklos bibliotekininkystės specialybę baigė I.Tubaitė (Sk), o 1985 m. - B.Gaidytė (Vaikų lit. sk.) ir E.Rusakova (Ab).

¹ Žr. taip pat sk. "VVB darbuotojų dalyvavimas respublikos ir šalies bibliotekininkų renginiuose".

B I B L I O T E K O S M I C K E V I Č I A N A

L i t e r a t ū r o s f o n d o p a p i l d y m a s. Aptariamaisiais metais bibliotekos fondą papildė keletas A.Mickevičiaus kūrinių bei darbų apie jį. Jau nekalbant apie respublikoje ir šalyje pasirodžiusius leidinius, stengiamasi nuolatos įsigyti Lenkijoje parengtą, su A.Mickevičium susijusią literatūrą.

Pastaraisiais metais gauti 2 egzemplioriai didelio formato, Varšuvoje išleistos poemos "Ponas Tadas". Leidinys skirtas 150-osioms kūrinio pasirodymo metinėms (1834), jo apipavidalintojas - dailininkas T.Gronovskis. Įsigyti taip pat "Ballady i romanse". W-wa, 1984. Bibliotekos kolekciją praturtino ir senesnių metų leidiniai: A.Mickewicz. Poezye. T. 1-2. W-wa, Peterburg, 1888; rinktinė "Dzieła poetyckie". Nowogródek, 1932 ir kt.

Iš knygų apie poetą minėtinas literatūros tyrinėtojo A.Kalėdos studija "Adomas Mickevičius" (1985), vertingas, gausiai iliustruotas "Album pamiątkowe Adama Mickiewicza". Kraków, 1889, "Dajny litewskie, zapisane przez A.Mickiewicza". Wilno, 1927, taip pat literatūros tyrinėtojos M.Zielinskos monografija "Mickiewicz i nasladowcy: Studium o zjawisku epigonizmu w systemie literatury romantycznej". W-wa, 1984, M.Dernalovič populiariai parašyta poeto gyvenimo ir kūrybos apžvalga. W-wa, 1985. Įsigytas taip pat vadovas po A.Mickevičiaus namą-muziejų Naugarduke (rusų k., Minskas, 1984).

77 kortelėmis buvo papildyta ir Bg vedėjos K.Šiaudienienės nuolat rūpestingai tvarkomas A.Mickevičiaus katalogas-kartoteka. Be to, suredaguotas jo skyrelis "Adomas Mickevičius".

Svariai papildė bibliotekos mickevičianą 1985 m. gruodžio 16 d. pakabinti skaityklos salėje abipus veidrodžio du dailininko Romo D a l i n k e v i č i a u s p a v e i k s l a i iš būsimo triptiko "Naugarduko pilies vaizdai". Dulsvoko kolorito tapyba gražiai išikomponavo į puošnų salės interjerą, ir jau net sunku įsivaizduoti, kad kažkada nebuvo šių paveikslų. Gruodžio 25 d. R.Dalinkevičiaus darbą priėmė respublikinė Meno taryba.

(Czerwony Sztandar - 1986, 6 Grudnia)

1985 m. biblioteka papildė savo kolekciją V.Kisarausko tapytu Adomo Mickevičiaus portretu¹, taip pat įsigijo dekoratyvinę medžio skulptūrą "Mūza" (skulpt. R.Kvintas). Lapkričio mėnesį koridoriuose buvo eksponuojami beveik visi VVB sukaupti dailės darbai (apie 20). Veikė p a r o d a "Adomas Mickevičius lietuvių tarybinėje dailėje" (konsultavo dail. E.Zavadskienė). Čia galima buvo pamatyti žinomų lietuvių dailininkų D.Tarabildienės ir R.Tarabildos, K.Ramono, G.Didelytės, D.Kaščiūnaitės, N.Meškauskaitės ir kitų darbus.

Pateikiame šioje parodoje eksponuotų kūrinių sąrašą:

- DIDELYTĖ G. Keturios improvizacijos A.Mickevičius
 Šviesa. Mišri technika. 1979.
 Rytas. " 1979.
 Troškulys. " 1979.
 Maištas. " 1979.
- KAŠČIŪNAITĖ D. A.Mickevičius. "Iš atsiminimų albumo" lyrikos tema. Triptikas. Aliejus, drobė. 1984.
- KISARAUSKAS V. A.Mickevičius. Aliejus, kartonas. 1977.
- KRAUČIŪNAITĖ E. A.Mickevičius. "Meilės sonetai". Autolito-
 grafija. I, II, III. 1978.
- MEŠKAUSKAITĖ N. A.Mickevičius. "Meilės sonetai" (XXI, XXVI).
 Guašas, tušas. 1977. Trys darbai.
 A.Mickevičius. Tušas, popierius. 1980.
 A.Mickevičius ir Slovackis. Tušas, popierius.
 1977.
- RAMONAS K. A.Mickevičius. Šilkografija.
- TARABILDA R. A.Mickevičius. Spalvotas ofortas. 1979.
- TARABILDIENĖ D. A.Mickevičiaus ištrėmimas. Linoraižinys. 1979.
 Tėvynėje. " 1979.
 Studentai A.Mickevičiaus kiemelyje. " 1979.

1

Paveikslas pakabintas Metodinio sk. vedėjos kabinete.

Gražių išpūdžių paliko 1985 m. gruodžio 20 dieną įvykęs tradicinis, A.Mickevičiui skirtas literatūros vakaras¹. Poeto kūrybą skaitė Lietuvos TSR nusipelnęs artistas Laimonas Noreika. Skaitovas pasirinko dviejų žymiausių vertėjų, prakalbinusių A.Mickevičių lietuviškai - poetų V.Mykolaičio-Putino ir Just.Marcinkevičiaus - vertimus. Turėjome progą dar kartą pasigėrėti "Krymo sonetų" meninės išraiškos tobulumu, meilės sonetų grakštumu. Klausėmės taip pat fragmentų iš "Konrado Valenrodo" bei "Vėlinių", ištraukų iš lenkų literatūros šedevro - poemos "Ponas Tadas".

Šį vakarą suorganizavo Skaitytojų aptarnavimo skyrius, vadovaujamas vedėjos T.Grinkevičienės. Tarp žiūrovų buvo būrelis iš Lentvario atvažiavusių mokinių su lenkų literatūra dėstančia mokytoja L.Štenger, taip pat keli kaimyninės TSRS VRM J.Bartašiūno spec. vidutinės mokyklos kursantai ir kiti.

Susidomėję žiūrėjome "Kronikos" kinoteatre režisieriaus A.Digimo dokumentinį filmą "Ar mokėjo Adomas Mickevičius lietuviškai?" (1984 m. lapkričio 13). Kol kas, pasak prof. Z.Zinkevičiaus, į šį klausimą negalima tiksliai atsakyti. Kelios, Paryžiuje poeto užrašytos lietuvių liaudies dainų eilutės laukia tolesnio tyrinėjimo...

Galima paminėti dar porą mickevičianų momentų. 1984 m. balandžio 11 dieną lankydami Vilniaus "Dailės" kombine, pamatėme bebaigiamą nušlifuoti skulptoriaus G.Jokūbonio sukurta paminklą Adomui Mickevičiui (archit. V.Čekanauskas). Turėjome progos pakalbėti su paminklo meistru Valeška. O netrukus, balandžio 18 dieną, Vilniaus senamiestyje, prie Vilnelės, šalia šv. Onos bažnyčios vyko šio paminklo atidengimas. Iškilnėse dalyvavo ir būrelis VVB darbuotojų (žr. nuotrauką). Pagerbdami didįjį poetą, padėjome gėlių.

1

Paliukaitė R. Su poeto vardu. - Vakarinės naujienos, 1985, gruodžio 26.

PARTINĖS ORGANIZACIJOS
VEIKLA

1984 m.

Partijos narių eilės neišaugo. Organizaciją sudarė 6 TSKP nariai: T.Lobanova, L.Pagirienė, D.Stanevičienė, J. Švenčionienė (part. organizacijos sekretorė), M.Gensienė ir J.Deviatnikovas. Paskutiniai yra respublikinės reikšmės personaliniai pensininkai ir pirminės organizacijos veikloje beveik nedalyvauja.

Surengti 6 atviri partiniai susirinkimai, kuriuose buvo svarstomi aktualūs to meto klausimai: "Bendrojo lavinimo ir profesinių mokyklų reformos pagrindinės kryptys", bendradarbiavimas su mokyklomis; "Bibliotekos partinės organizacijos uždaviniai vykdant TSKP CK vasario plenumo nutarimus". Išklaudyta Meno literatūros skyriaus ataskaita apie darbą su skaitytojais ir administracijos ataskaita apie bibliotekos remonto eigą, aptarta liaudies kontrolierių veikla ir kiti klausimai.

Reikėtų pažymėti, kad buvo mažai dirbama ruošiant komjaunuolius kandidatais į TSKP narius.

T.Grinkevičienė baigė tarptautinių santykių vakarinį fakultetą marksizmo-leninizmo universitete.

1985 m.

Šie metai kiekvienai partinei organizacijai buvo svarbūs tuo, kad baigtos vykdyti XI penkmečio užduotys ir pasiruošta gražiomis darbo dovanomis sutikti TSKP XXVII suvažiavimą.

Partinė organizacija dėjo visas pastangas darbuotojų idėjiniam-politiniam auklėjimui. Parengtas kompleksinis priemonių planas 1985-86 metams "Dėl kovos su girtavimu stiprinimo". Pirminės partinės organizacijos nariai mokosi politinio švietimo mokykloje, kuri įsikūrė nuo š.m. vasario mėnesio. Mokymo tema - "Meninė kultūra ir ideologinė kova šiuolaikiniame etape".

Buvo organizuoti 8 atviri partiniai susirinkimai, kuriuose apsvarstyta "Spalio plenumo medžiaga ir kadrujų politika", "Balandžio plenumo medžiaga" (dalyvavo LKP Spalio

rajono komiteto atstovė N. Sabaitė), "Politinis švietimas ir kontrpropagandinė veikla bibliotekoje" ir kiti klausimai.

Labai maža narių skaičiumi mūsų partinė organizacija, solidus kai kurių komunistų amžius, būtina ruošti kandidatus į TSKP narius iš komjaunimo tarpo, tačiau mūsų komjaunuoliai dar labai jauni, nepatyrę ir sunku su jais ką nors kalbėti, o ne komjaunuoliško amžiaus rajono partijos komitetas priimti nenori.

K O M J A U N I M O O R G A N I Z A C I J O S
V E I K L A

1984 m. bibliotekos komjaunimo organizacijos gretose buvo 22 komjaunuoliai, 1985 m. - 18 komjaunuolių. Per aptariamąjį laikotarpį organizacijai vadovavo komjaunimo sekretorė D.Kazakaitytė (Vaikų lit. sk.), ideologiniam sektoriui - B.Gaidytė-Dzemido (Vaikų lit. sk.), organizaciniam - 1984m. R.Kromkutė (Sg), 1985 m. A.Burnytė-Bražiūnienė (Sg), gamybiniam - K.Rudaitienė (Sg), kultmasiniam - D.Ulčinaitė-Kiaupienė (TBA).

Komjaunuoliai aktyviai dalyvavo bibliotekos gamybiniame ir visuomeniniame darbe.

Kasmet reguliariai vykdavo komjaunuolių lenininė atestacija, komjaunimo susirinkimai. Giliausią išpūdį komjaunuoliams paliko susitikimas su 16-osios lietuviškosios šaulių divizijos dalyve, karo veterane M.Trinkūnaite (1985). Renginyje dalyvavo ir Salomėjos Nėries vidurinės mokyklos mokiniai.

Pažyminti XII pasaulinį jaunimo ir studentų festivalį Maskvoje, susirinkime buvo perskaityta komjaunuolės D.Dainienės literatūros apžvalga "Iš festivalių istorijos".

"Kronikos" kinoteatre komjaunuoliai kolektyviai žiūrėjo dokumentinį filmą apie pažangų užsienio jaunimą "Farai ir maištininkai" (1984.II.7).

Komjaunuolė G.Vitkuvienė lankė jaunojo lektoriaus mokyklą, organizuotą Vilniaus m. Spalio raj. LKJS komiteto (nuo 1983 m.)

1985 m. vyko rinkiminė kampanija į Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos bei vietinės tarybos deputatus. 12 mūsų komjaunuolių dirbo agitatoriais.

Bibliotekos komjaunuoliai nevengia visuomeninių darbų ir už bibliotekos ribų. Gerai ir stropiai dirbo kolūkyje, ŠEC-3, talkino trečiosios klinikinės ligoninės statyboje, Respublikiniame Dainų ir Šokių šventės štabe.

Mūsų organizacijoje yra nemažai komjaunuolių, kurie sąžiningai ir stropiai vykdo įsipareigojimus. Geru žodžiu galima paminėti komjaunuoles G.Vitkuvienę, K.Rudaitienę, D.Dainienę ir kitus.

P R O F S A J U N G O S K O M I T E T O
V E I K L A

1984-1985 metai profsąjungos komiteto darbo istorijoje ženklūs visų pirma tuo, kad keitėsi jame dirbančių darbuotojų sudėtis. 1983/1984 metų kadencijos PK vadovavo A.Mačiulienė, pavaduotoja - T.Grinkevičienė, gamybinio darbo komisijoje dirbo E.Skuodytė, kultūrinio-masinio darbo - N.Sisaitė, butų buities - D.Barkauskienė, socialinio draudimo - Z.Prūsienė, išdininkė - M.Rudytė. 1984/1985 metams 4 PK nariai buvo perrinkti: iš senojo PK savo komisijoms liko vadovauti N.Prūsienė, N.Sisaitė ir E.Skuodytė. Keitėsi pirmininkas (M.Šriubšienė, komplektavimo skyrius), pavaduotoja (V.Sieliūnaitė, Vaikų literatūros skyrius), butų buities komisijos pirmininkė (R.Janauskaitė, Meno skyrius) ir išdininkė (L.Kirilova, Sk). Tokie pasikeitimai mūsų bibliotekoje paprastai neskausmingi, neturi intrigų ar ambizių prieskonio ir yra daugiau tradicijų reikalas. Ir nors kiekvienas naujas komitetas turi savo darbo stilių, tik jam būdingą darbo nuotaiką, atmosferą, pagaliau daugybę objektyvių priežasčių, kartais atsitiktinumų apsprendžia jo veiklos rezultatus, bendri veiklos principai išlieka. Ne be pasididžiavimo reikia pasakyti, jog nepaisant didesnių ar mažesnių pasikeitimų komiteto viduje, tradicijų perimamumas, įvairių klausimų (buities, kultūros, gamybos) sprendimo nuoseklumas, mokymasis iš savo pačių ar kitų klaidų visada buvo PK veiklos pagrindu.

Nelabai nutolstant nuo tiesos, 1984 metų PK galima būtų daugiau laikyti materialinių kolektyvo interesų rėmėju (gauti 4 butai - 1 komunalinis (gavo vairuotojas J.Beliaš), 3 kooperatiniai (paskirti V.Mačiulytei ir V.Sieliūnaitei (1984), R.Paliukaitėi (1985), kolektyvas nuolat buvo aprūpinamas neblogais "paketais"). Tuo tarpu 1985 metų PK kolektyvo ir pačių komiteto narių atmintyje išliko daugiau dvasinių reikalų puoselėtoju, dirbęs sveikos demokratijos, nuolatinių išmonių ir noro vienyti kolektyvą dvasia.

Gamybos klausimus bibliotekos kolektyvas tais metais svarstė gana aštriai. Nepabaigiamas remontas 1984 metais, sunkios darbo sąlygos Ab ir Jaunimo skyriuje, antisanitarinės sąlygos Meno skyriuje, šiek tiek sutrikdė bendrą darbo ritmą. Ketvirti remonto metai atpratino darbuotojus nuo skaitytojų, o skaitytojus nuo bibliotekos.¹ 1984 metų pabaigoje, kai pradėjo aiškėti galutiniai ir realūs remonto pabaigos terminai, nemažai PK pastangų pareikalavo organizaciniai darbai: daug rūpesčių kėlė būsima skaitytojų registracija, jų srauto paskirstymas, skaitytojų aptarnavimo problemos. Buvo svarstomi ir gana sėkmingai išspręsti darbo kokybės klausimai (parodų rengimo koordinavimas, jų lygis).

Šių dviejų metų laikotarpiu nenutrūko k u l t ū r i - n i o - m a s i n i o s e k t o r i a u s veikla. Buvo organizuojamos vertingos paskaitos, kviečiami įdomūs lektoriai. Nuolatiniu mūsų svečių ir visuomeninio bei politinio gyvenimo interpretatoriumi tapo lektorius Š.Vipartas, kurio pokalbiai pasižymi dalykiškumu, gilia realaus gyvenimo analize, netrafaretišku įvykių ir faktų komentavimu. Jei 1984 metai šia prasme praėjo daugiau po visuomeninio gyvenimo pažinimo ženklą (L.Daktaraitytės "Šiuolaikinis Vatikanas", V.Kazakevičiaus "Tarybų Lietuva ir kultūriniai ryšiai su išeivija", M.Talijūnaitės "Profesijų prestižo sociologiniai tyrimai" ir kt.), tai 1985 m. paskaitose buvo daugiau dėmesio skirta literatūrai, jos problemoms ir pažinimui (E.Bukelienės "Šiuolaikinės lietuvių literatūros bruožai", I.Vetiugovos "Tarybinės literatūros problemos", profesorės V.Zaborskaitės "Šiuolaikinės lietuvių literatūros problemos", VVU doc. I.Žukauskaitės "Kalbos kultūros klausimai", A.Rasimavičiaus "Lektoriaus kalbos kultūra"). Šią situaciją sukėlė reali padėtis - ruošiantis aptarnauti skaitytojus profesionalus literatūros pažinimas tapo gyvybiškai svarbiu reikalu. Daugiau buvo analizuojama ir psichologinė tema - bendravimo, kontaktų tarp bibliotekininko ir skaitytojo problemos (I.Vasiliūnienės "Psichologinės sąvokos vertinimo problemos", A.Kuro "Asmenybės harmonija").

---

¹ Žr. taip pat sk. "Bendra bibliotekos ir kai kurių skyrių veiklos apžvalga".

Įdomios buvo ir kitų lektorių skaitytos paskaitos: Kauno viešosios bibliotekos Kr ved. V.Spitrio "V.Majakovskis ir Lilé Brik", teatrologės A.Girdzijauskaitės, teisininko J.Vilučio, J.Jociaus "Kosminių civilizacijų beiėškant", E.Girčio "Ar gyvensime šimtą metų?"

1984 metais buvo organizuota "ilgalaikė" išvyka į Kareliją, Kižų salas.¹ 1985 metais tokios ekskursijos organizuoti nepavykė dėl "ekonominių sunkumų" - transporto naudojimo apribojimas, benzino limitai ir kt. Buvo sumanyta šias jau tradicinėmis tapusias keliones pakeisti savaitgalio ekskursijomis į gražiausius respublikos rajonus (1985 m. planuota išvyka į Rudnios girią Varėnos rajone su palapinėmis ir laužais), tačiau keliautojų entuziazmas po truputį blėso ir norinčių atsirado labai nedaug. Gal kaip tam tikra atsvara buvo itin pagyvėjęs bibliotekos "teatrinis" gyvenimas - spektakliai per Veterano dieną, Balandžio 1-osios šventė (1985), Naujametinis karnavalas (1984), susitikimas su Seneliu Šalčiu (V.Zaikauskas) ir „cirk“ vaidinimas darbuotojų vaikams (1985.I.9).

Ir dar - žymiai sumažėjo 1985 metais darbuotojų sergamumas: jei 1984 metais 24 darbuotojai dėl įvairių ligų nebuvo darbe 733 dienas, 1985 metais - 21 darbuotojas sirgo tik 267 dienas. Gal čia prisidėjo ir nuo kovo mėnesio pradėtas lankyti atviras baseinas, taip pat dalyvavimas Resp. profsajungos kultūros rūmuose pradėjusiame veikti (1985) juvenologiniame klube "Mokykimės būti sveiki" (ypač aktyvi jo lankytoja buvo dir. pavad. D.Stanevičienė).

---

¹ Žr. Kr saugomą šios kelionės dienoraštį.

L I A U D I E S K O N T R O L Ė S
G R U P Ė S V E I K L A

1984 m. spalio 5 d. Maskvoje įvyko sąjunginis liaudies kontrolierių pasitarimas. Jo dalyviai apsvarstė liaudies kontrolės uždavinius, išplaukiančius iš TSKP CK 1984 m. vasario ir balandžio plenumų nutarimų dėl valstybės ir darbo drausmės stiprinimo, organizuotumo ir tvarkos gerinimo gamyboje ir aptarnavimo sferoje.

VVB liaudies kontrolės grupė išrinkta iš trijų asmenų. Grupės nariai pasiskirstę pareigas tokiu būdu: pirmininkė - B.Zubkaitienė, sekretorė - O.Juršėnienė, narė - Z.Tiukšienė.

Iki 1985 m. kovo mėnesio bibliotekoje vykęs remontas apsprendė liaudies kontrolės grupės darbą. Negalėdami pagrindinio dėmesio skirti skaitytojų aptarnavimo kokybės klausimams, daugiau rūpinomės socialistinės nuosavybės apsauga, darbuotojų darbo sąlygų gerinimu.

Patikrinimo reidai padarė nemažą poveikį gerinant darbo sąlygas. Remonto metu buvo pagerintas bibliotekos patalpų apšvietimas.¹

Nemažai dėmesio skirta bibliotekos sanitarinei būklei. Patikrinimo reidų medžiaga svarstoma bendruose ūkio dalies, profsąjungų komiteto ir valytojų susirinkimuose. Dėl blogo patalpų valymo pirmajame aukšte 1984 m. buvo atleista iš pareigų valytoja.

Ryšium su TSKP CK 1984 m. vasario ir balandžio plenumų nutarimais liaudies kontrolės grupė su direkcija ir partine organizacija tikrino, kaip atskiri bibliotekos skyriai laikosi darbo grafikų.

Gyvai ir greitai buvo reaguojama į darbuotojų skundus.

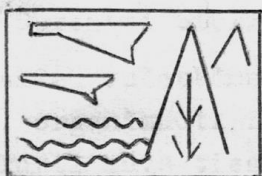
1983 m. įrengtame stende "Liaudis kontroliuoja" atsispindi konkreti kontrolierių veikla, tikrinimai, jų atskleisti trūkumai bei pateikti pasiūlymai.

Kadangi biblioteka po ilgo remonto atvėrė duris skaitytojams, tolimesnė liaudies kontrolės grupės veikla turi būti skiriama skaitytojų aptarnavimo kokybės klausimams.

¹

Plačiau žr. sk. "Bibliotekos ūkinė veikla".

GAMTOS APSAUGOS
PIRMINĖ ORGANIZACIJA

LGAD narių 1984 m. bibliotekoje dirbo tik 23. Metų pabaigoje anksčiau buvusią organizacijos pirmininkę V.Kalnevą pakeitė T.Grinkevičienė. Moterų kolektyve įprasta laiks nuo laiko išeiti ilgalaikių atostogų ir papildyti gyvąją gamtą unikaliais, pačiais brangiausiais eksponatais. Na, o likusioms tenka plušėti už dvi arba bent už pusantros. Juoba, ir metai buvo neilginiai - kažkur toli vis stipriau ruseno vilties žiburėlis - bus remontui galas! Todėl 1984 m. gruodžio 12 d. draugijos išrinktam organizacijos aktyvui (T.Grinkevičienė, S.Morkūnienė, R.Strumilaitė) darbo planas susikūrė pats savaime:

1. Komplektuoti ir kaupti bibliotekoje gamtamokslinę ir gamtosauginę literatūrą.
2. Propaguoti šią literatūrą bibliotekos lankytojams.
3. Skaitytojus aptarnaujantiems skyriams parengti programines ir temines literatūros parodas, temines lentynėles, masinius renginius vaikams.
4. Bg į rekomenduojamos literatūros sąrašus liaudies ūkio specialistams ir įstaigoms bei į kartoteką rinkti ir gamtamokslinę bei gamtosauginę literatūrą.
5. Metodikos skyriaus darbuotojams gamybinių išvykų į zoną metų nuolat kreipti dėmesį į gamtosauginę šių bibliotekų veiklą.
6. Surengti paskaitų bibliotekos darbuotojams šia tema.
7. Dalyvauti dokumentinių filmų gamtosaugine tema peržiūroje.
8. Dalyvauti Pasaulinei gamtos apsaugos dienai skirtuose renginiuose.

9. Rūpintis bibliotekos patalpų apželdinimu.

10. Lankytis Vilniaus m. ruošiamuose LGAD bei Lietuvos sodininkų draugijos parodose ir kt. renginiuose.

11. Surengti bibliotekoje naujametinių puokščių parodą.

Pagaliau sulaukėme galimybės išeiti į plačiuosius vandenius, t.y. organizuoti renginius ne tik sau, bet ir skaitytojams, vykdyti savo tiesioginę misiją. Na, o pradžiai - po dailią naujametinę puokštę kiekviename skyriuje ir apsilankymas konkursinėje miesto Naujametinių puokščių parodoje - artėjančios šventės nuojauta.

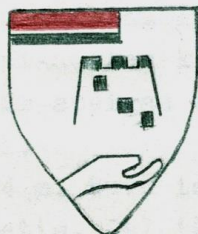
Nors skaitytojai atėjo tik vasario 20, tačiau visi skyriai iš anksto ruošėsi juos pasitikti. Ruošėsi ir gamtosaugininkai. Meno skyriuje surengtos išpūdingos meno albumų parodos ("Kai žemė ruošiasi ilsėtis", "I. Levitano peizažai"). Bg kruopščiai registruoja "Naujoje pedagoginėje literatūroje" ir kt. gamtosauginių publikacijų naujienas. Sukruto visi skaitytojus aptarnaujantieji skyriai, tačiau ypač svarbiu laikėme M. Rudytės skyriaus renginius vaikams - parodas, piešinių ir rankdarbių konkursus, temines popietes. Metodistai, savo ruožtu, nepaliko gamtosauginių reikalų. Šiuo metu zona turi gražias ir respublikoje pagarsėjusias gamtosauginių renginių tradicijas.

Atėjus rudeniui, ataskaitų ir perrinkimų metui, nuvykome atsisveikinti su išėinančia vasara ir namo grįžome su pilnomis grybų ir uogų kraitelėmis.

Vilniaus m. LGAD taryba nusprendė, kad mūsų darbas vertas pritarimo ir pagyrimo ir paskyrė mums II vietą miesto organizacijų tarpe.

K R A Š T O T Y R O S
P I R M I N Ė O R G A N I Z A C I J A¹

Bibliotekos pirminės kraštotyros organizacijos narių skaičius tarp 28 ir 31. Aptariamaisiais metais kraštotyryninkų gretas papildė: 1984 m. - A. Burnytė-Bražiūnienė (Sg) ir G. Vitkuvienė (mokslinė sekretorė), o 1985 m. - S. Mažeikaitė (Meno sk.) ir Č. Šileris (Sg).

Kai kurie iš mūsų kraštotyryninkų jau turi gana solidų veiklos stažą. Daugiau nei 15 metų draugijai priklauso M. Batutytė ir K. Šiaudinienė (nuo 1967 m.) (Bg), virš 10 metų - V. Zaikauskas (nuo 1973 m., Met. sk.).

Iš aktyviausių minėtini I. Tubaitė, Z. Tiukšienė (Sk). Prie kai kurių darbų aptariamaisiais metais prisidėjo taip pat E. Skuodytė (Met. sk.), A. Asauskienė (Kr), R. Paliukaitė, V. Kalniava (Meno sk.), D. Kasiulytė ir kiti.

Svarbiausia savo užduotimi laikome bibliotekos gamybinės ir kultūrinės veiklos fiksavimą, iliustracinės medžiagos kaupimą, t.y. bibliotekos metraščių bei išvykų dienoraščių rengimą. Nors nelengvai, bet nuolat šis darbas stumiasi į priekį. Užbaigtas 1982-1983 m. metraštis, parašyti išpūdžiai iš kolektyvinės kelionės po Karelijos ATSR (1984 m.)² 1984 m. sausio mėn. buvo išspausdinta ir įrišta jau anksčiau parašyta bibliotekos istorija.

Parašyta pirmoji redakcija darbo "Iš Trakų gatvės isto-

¹ Čia neminimi į Kraštotyros sk. darbo planus ir ataskaitas įtraukti darbai.

² Šie darbai saugomi VVB Kraštotyros skyriuje.

rijos", padaryta nemaža nuotraukų.¹

Pradėtas tvarkyti nuotraukos fotografijos albumui apie bibliotekos darbuotojus, iš "Dailės" salono nupirktas puošnus albumas.

Buvo rengiamos tradicinės "Kraštotyros valandos". Ju metu V.Zaikauskas kalbėjo apie kalendorines rudens ciklo šventes ir apeigas (1984), aptarti naujausi vilnistikos leidiniai.

1984 m. buvo iškilmingai paminėtas leidinio "Kraštotyra" 20-metis. Gal iš dalies šio jubiliejaus paskatinti, nutarėme per savo susirinkimus aptarti naujai pasirodžiusius tomus. 17-ojo, jubiliejinio "Kraštotyros" leidinio apžvalgą parengė Rima Kromkutė (Sg) ir Irena Pečkytė (Sk). Pirmoji trumpai aptarė svarbesnes sudarymo ir leidimo ypatybes, antroji supažindino su įdomesniais naujausiojo tomo straipsniais. 18-ąją "Kraštotyros" leidinį referavo Danutė Kasiulytė (Rg) ir Audronė Burnytė-Bražiūnienė (Sg).

Per vieną kraštotyryninku susiėjimą buvo skaitomas kolektyvinės kelionės po Kareliją dienoraštis (parašė R.Paliukaitė). Kitą kartą rinkomės pasiklaudyti mūsų organizacijos narės, direktoriaus pavaduotojos D.Stanevičienės ir muzikologo V.Venckaus įspūdžių iš Austrijos.

Mūsų žinias apie Vilnių praturtino ekskursija į "Gegužės Pirmosios" farmacijos fabriką, taip pat lankymasis "Dailės" kombinate per kasmet rengiamą atvirų durų dieną² (1984).

Kupini įspūdžių grįžome iš Lietuvos TSR istorijos ir etnografijos muziejaus (1985). Buvusi VVB Ab vedėja A.Čipkienė, dabar šio muziejaus darbuotoja, sudarė mums galimybę patekti į fondus, deja, neprieinamus eiliniams lankytojams. Ir ko tik mes čia nepamatėme! Kai ką ir pačiupinėti gavome. Gausybė medžio ir metalo dirbinių - senojo lietuviško kaimo atributika, ginklai, indai, drabužiai, knygos, muzikos instrumentai - buvusių dvarų turtai, dar laukiantys savo eks-

¹ Sisaitė N. Ką mena senoji gatvė. - Tiesa, 1984, rugsėjo 19, žr. pateikiamą iškarpa.

² Apie šią išvyką žr. taip pat. sk. "Bibliotekos mickevičiana".

pozicijos. Su muziejum mus supažindino vieno iš skyrių ved. O. Mažeikienė.

Visiems patiko išvyka į Vilniaus rašytojų muziejų, kol kas įsikūrusį poeto Antano Venclovos name P. Cvirkos gatvėje.

Įdomu buvo susipažinti ir su neįtikėtina ilgai laukusiu savo atidarymo "Lietuvos" viešbučio pastatu. Pats direktoriaus pavaduotojas Kneižys beveik dvi valandas paskyrė mums - pasakojo ir rodė, vedžiojo ir atsakinėjo į klausimus.¹ Apžvelgėme Vilniaus panoramą iš 20-jo viešbučio aukšto, o prieš išėdami papietavome lietuviškų patiekalų svetainėje.

1984 m. vasario 2 dieną grupė bibliotekos darbuotojų apžiūrėjo Kaune atidarytą respublikinę vaizduojamosios dailės parodą.

Kaip jau minėta, birželio 28 - liepos 6 d. buvo suorganizuota daugiadienė ekskursija į Karelijos ATSR.²

Pagal galimybes prižiūrėjome mūsų pirminei organizacijai paskirtus globoti Vilniaus 13-ojo ir 28-ojo senamiesčio kvartalų architektūros ir kultūros paminklus.

Gana aktyviai dalyvavome miesto kraštotyrininkų renginiuose: XIII ataskaitinėje-rinkiminėje konferencijoje (1985 m. sausio mėn. I. Tubaitė, N. Sisaitė), parodų atidaryme draugijos Centro Tarybos patalpose. Pirminės organizacijos pirmininkė N. Sisaitė atstovavo bibliotekos kraštotyrininkams Lietuvos TSR kraštotyros draugijos VII suvažiavime, vykusiam 1985 m. balandžio mėnesį LTSR valstybiniame akademiniam dramų teatre.

---

¹ Sisaitė N. Susipažįstame su Vilniumi. - Vakarinės naujienos. - 1985, kovo 4. Žr. pateikiamą iškarpa.

² Plačiau apie ją žr. VVB Kr skyriuje saugomame kelionės dienoraštyje.

B I B L I O T E K O S   Ū K I N Ė   V E I K L A

Bibliotekos remonto darbams buvo išleista 25 tūkst. rublių, o inventoriui išigyti, pagerinti darbo sąlygoms, palaikyti švarai ir kt. buvo skirta 31 tūkst. rublių.

Aptariamaisiais metais buvo užbaigtas tvarkyti antrojo aukšto lubų perdengimas, suremontuotas švieslangis, sutvarkyta elektros instaliacija, priešgaisrinė signalizacija ir sudaryta sutartis dėl jos priežiūros. Įrengta daugiau rozečių darbo vietose. Pagaminti nauji šviestuvai koridoriams (aut. liaudies meistras K.Jukėnas), Sk ir Ab, restauruoti senieji, buvę Abonemente. Kai kurie skyriai gavo stalines lempas, pagerintas Vaikų literatūros skyriaus apšvietimas. Šio skyriaus rūsyje įrengta patogi saugykla pagalbiniam fondui ir dubletams.

Didelis darbas buvo atliktas rengiantis aptarnauti skaitytojus. Bibliotekos patalpas ėmėsi tvarkyti visas kolektyvas - pradėdant visur suspėjančiu ir viską mokančiu staliumi Bronium Gaidžiu ir baigiant direkcija. Nusivylę profesionalų darbu, patys VVB darbuotojai lakavo parketą (vairuotojas J.Beliaš), dažė langus, duris, laiptų turėklus, montavo lentynas, valė patalpas, sustatinėjo baldus ir kt. Be to, reikėjo apipavidalinti fondą, parengti vaizdinės agitacijos ir informacinės priemonės. Ypač didelis darbo krūvis teko Ab, Jaunimo skyriaus ir Sk darbuotojams, o tiksliau, čia dirbančių moterų pečiams ir rankoms.

Artėjant bibliotekos atidarymui, išigyta papildomai rašomųjų stalų, kėdžių, naujų lentynų, spalvotas televizorius (pastatytas Ab), elektroninių laikrodžių. Visi skyriai pasipuošė dailiomis keramikos vazomis, dauguma - užuolaidomis, kai kurie - kiliminiais takais. Kaip jau minėta, buvo išigyta dekoratyvinė skulptūra "Mūza", R.Dalinkevičiaus ir kt. paveikslai.¹ Bendromis pastangomis sukurta jauki ir estetiška aplinka.

Iš bibliotekai priklausančio pastato nebuvo iškelta nei viena šeima, taigi, patalpų plotas nei kiek nepadidėjo. Tiesa, didelių vilčių suteikė 1985 m. lapkričio 6 dieną

¹ Žr. sk. "Bibliotekos mickevičiana".

LTSR Ministrų Tarybos posėdžio priimtas dokumentas dėl VVB kapitalinio remonto.¹ Bibliotekos administracijai susidarė galimybė pateikti projekto išėities duomenis Komunalinio ūkio projektavimo institutui.

Aplinka veikia ne tik žmones, bet ir didžiausią bibliotekos turtą - negalinčias pasiskusti, bet laukiančias globos ir priežiūros knygas. Joms nėra labai gerai Vilniaus viešojoje bibliotekoje. Maža vietos, nepalankios dalies fondo saugojimo sąlygos.

1985 m. pagal sutartį su Epidemiologijos ir higienos institutu buvo atliktas bibliotekos higieninės būklės tyrimas. VVU Mikrobiologijos ir epidemiologijos katedros atstovas tikrino visų bibliotekos skyrių fondus, ieškodamas užkrėtimo grybeliu požymių. Buvo nustatyta, kad įvairios rūšies grybeliniais mikrobais yra apsikrėtusios knygos, laikomos pagalbinėse patalpose (kiemo sandėliuose, Vaikų literatūros skyriaus rietuvėse, taip pat Panerių koplyčioje). Todėl du kart per metus vykdoma čia saugomų spaudinių dezinfekcija.

Nuolat buvo remontuojami bibliotekai priklausanti mašina "UAZ-452" ir autobusas "Černigovas" (1985 m. jis buvo perdažytas). Be to, 1985 m. VVB paskirtas mikroautobusas "Kubanec UAZ-451D". Vairuotojų (J. Beliaš, J. Žavoronoko, V. Česnavičiaus) darbą labai trukdė nuolatinis benzino trūkumas.

1

Žr. sk. "Apie Vilniaus viešosios bibliotekos pastato rekonstrukcijos projektą".

A P I E V I L N I A U S V I E Š O S I O S
B I B L I O T E K O S P A S T A T O
R E K O N S T R U K C I J O S P R O J E K T Ā

1985 m. priimtas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimas dėl bibliotekos pastato rekonstrukcijos. Lapkričio 6 d. LTSR Ministrų Tarybos Prezidiumo posėdžio protokole Nr. 18 (klausimas XXVI) "Dėl Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos kapitalinio remonto" numatytas bendras rekonstrukcijos planas.¹ Jis turėtų būti vykdomas dviem etapais. Pirmasis - 1988-1989, o antrasis - 1989-1991 metais.

Po rekonstrukcijos į bibliotekos ansamblį bus įjungti visi pastatai, esantys aplink keturkampį vidaus kiemą. Tai, gerokai išsiplės bibliotekos patalpos, pagerės darbo sąlygos.

Numatoma įrengti kompleksą, kuriame tilptų daugiau nei 900 tūkst. spaudinių, būtų 9 skaityklos su 280 vietų skaitytojams.

Prognozuojama, kad biblioteka aptarnaus daugiau nei 25 tūkst. skaitytojų.

Projekte numatoma mechanizuoti knygų užsakymą. Planuojama įrengti vidaus ryšių, televizijos, radijo sistemą, respublikinės automatizuotos bibliotekų informacijos sistemos skyrių, suprojektuoti bibliotekos interjerą ir baldus. Bibliotekoje turėtų būti knygrišykla, dauginimo technikos skyrius, fotolaboratorija, teletaipas, 25 vietų bufetas ir kt. Rekonstrukcijos vyr. architektu iš pradžių buvo paskirtas Vytautas Balčiūnas, vėliau (nuo 1987 m.) - Eugenijus Guzas.

Darbus atliks Lenkijos LR statybinės organizacijos "BUDIMEX" specialistai. 1985 m. gruodžio 17 d. Vilniaus LDT vykdomajame komitete buvo pasirašytas kontraktas tarp TSRS užsienio prekybos susivienijimo "Sojuzvnešstrojimport"

1

Iš "Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos rūmų programinės užduoties", 1986 m. patvirtintos Lietuvos TSR Kultūros ministro pavad. J. Glemžos. Kopija saugoma VVB direkcijoje.

ir Lenkijos LR valstybinės įmonės "Paminklų restauracinės dirbtuvės" dėl restauravimo darbų Vilniaus senamiestyje.¹

---

¹ Lenkų restauratoriai Vilniuje. - Tiesa, 1985, gruodžio 18; Komjaunimo tiesa, 1985, gruodžio 18.

S A N T R U M P O S

Ab	Abonementas
Bg	Bibliografijos ir informacijos skyrius
CB	Centrinė biblioteka
Kr	Kraštotyros skyrius
LGAD	Lietuvos TSR gamtos apsaugos draugija
Met. sk.	Metodinis skyrius
PK	Profsąjungos komitetas
Sg	Spaudinių saugojimo skyrius
Sk	Skaitykla, Skaitytojų aptarnavimo skyrius
sk.	skyrius
TBA	Tarpbibliotekinis abonementas
VRB	Lietuvos TSR valst. respublikinė biblioteka
VRM	Vidaus reikalų ministerija
VTBK	Valstybinė tarpžinybinė bibliotekų komisija
VVB	Vilniaus viešoji biblioteka

Ž Y M E S N Ė S 1 9 8 4 - 1 9 8 5 m.
B I B L I O T E K O S G Y V E N I M O D A T O S

1984-iejai

<u>sausio 4</u>	VVB direktorės L.Pagirienės darbo 10-mečio jubiliejus, paroda
<u>sausio 17</u>	iškilmingas ilgametės Komplektavimo sk. darbuotojos M.Gensienės 80-mečio minėjimas, spektaklis
<u>sausio 27</u>	baigta dažyti Skaitykla, pakabintas šviestuvai
<u>vasario 2</u>	kolektyvinė išvyka į respublikinę vaizduojamosios dailės parodą KAUNO paveikslų galerijoje
<u>vasario 9</u>	Bg. Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyrių darbuotojos sunešė į sutvarkytas patalpas katalogus ir kartotekas
<u>vasario 10</u>	bibliotekos komjaunuolių atestacija
<u>kovo 14</u>	kraštotylinė ekskursija į Vilniaus "Gegužės Pirmosios" farmacijos fabriką (12 žmonių)
<u>kovo 22</u>	pradėtas lankyti a t v i r a s baseinas
<u>balandžio 11</u>	27 VVB darbuotojai lankėsi "Dailės" kombinate atvirų durų dieną
<u>balandžio 18</u>	dalyvauta pamišklo poetui A.Mickevičiui (skulpt. G.Jokūbonis) atidaryme Vilniuje
<u>balandžio 28</u>	pirmoji Meno sk. muzikinė audicija "Lietuvių avangardistiniai kompozitoriai"
<u>gegužės 18</u>	ekskursija į Lietuvos TSR istorijos ir etnografijos muziejų

<u>birželio 28-liepos 6</u>	kolektyvinė išvyka (18 žmonių) į KARELIJĄ
<u>rugpjūčio 7</u>	TBA įvestas atskiras telefonas
<u>rugsėjo 5</u>	išvyka spanguoliauti
<u>rugsėjo 28</u>	ataskaitinis-rinkiminis profsąjungos susirinkimas, kuriame dalyvavo Lietuvos TSR Kultūros ministro pavad. R.Kibildis
<u>spalio 1-5</u>	darbininkai montavo Registracijos skyriaus baldus, veidrodžius
<u>spalio 3</u>	išvyka grybauti prie Pirčiupių (23 žmonės)
<u>spalio 5</u>	kolektyviai aplankyta Armėnijos TSR lengvosios pramonės gaminių paroda
<u>spalio 17</u>	direktorė L.Pagirienė lankėsi Leningrade bibliotekos remonto klausimais
<u>lapkričio 6</u>	Veteranų diena ("Teismas")
<u>lapkričio 22</u>	aplankyta Pabaltijo respublikų paroda "Namų apyvokos reikmenys" LŪPP rūmuose
<u>lapkričio 30</u>	apžiūrėta respublikinė vaizduojamosios dailės paroda
<u>gruodžio 31</u>	Skaityklos salėje kolektyviai sutikti Naujieji metai, vyko k a r n a v a - l a s
1985-ieji	
<u>sausio 9</u>	šventė prie Naujametinės eglutės bibliotekos darbuotojų vaikams (Senelis Šaltis - V.Zaikauskas, japonų cirko artistė - V.Gudelevičiūtė)
<u>sausio 31</u>	ekskursija į "Lietuvos" viešbutį (25 žmonės)

<u>vasario 15</u>	iškilmingas Abonemento atidarymas
<u>vasario 20</u> (trečiadienį)	IŠKILMINGAS BIBLIOTEKOS ATIDARYMAS PO 4 METŲ REMONTO
<u>kovo 20</u>	neetatinių metodininkų užsiėmimas, kuriame lankėsi Lietuvos TSR Kultū- ros ministerijos bibliotekų valdybos viršininkė B.Staikūnienė
<u>kovo 21</u>	bibliotekoje atidaryta I personalinė dailininko Rimvydo Kepežinsko grafi- kos paroda.
<u>kovo 21</u>	bibliotekoje lankėsi grupė LTSR kul- tūros m-jos, LKP Vilniaus m. partijos ir vykd. komitetų darbuotojų
<u>kovo 27</u>	VVB darbą tikrino LTSR VRB direkto- riaus pavaduotojai S.Dubčianskienė ir K.Sasnauskas
<u>kovo 29</u>	klubo "Mūzų palėpė" steigiamasis su- sirinkimas
<u>balandžio 1</u>	linksmi paminėta Melagių diena
<u>balandžio 26</u>	tikrintas bibliotekos marksistinio- lenininio mokymo lygis
<u>liepos 26</u>	kolektyviai aplankyta Respublikinė liaudies meistrų darbų paroda Parodų rūmuose
<u>spalio 5</u>	aplankyta jubiliejinė resp. vaizduo- jamosios ir taikomosios dekoratyvinės dailės paroda "Tarybų Lietuvai - 45"
<u>spalio 10</u>	išvyka grybauti į Pirčiupių apylinkes
<u>spalio-gruodžio mėn.</u>	lankomas Vilniaus baseinas Lazdynuose
<u>spalio 18-25</u>	Dir. L.Pagirienė ir dir. pavad. D.Sta- nevičienė lankėsi Debreceno (Vengrija) bibliotekose

- spalio 27-lapkričio 1 Metodinio sk. vedėja E.Skuodytė susipažino su Lenkijos LR Suvalkų vaitadijos bibliotekų darbu
- spalio 30 ekskursija į Vilniaus rašytojų muziejų
- lapkričio 6 pažymėta darbo Veteranų diena ("Mūsų demonstravimas")
- lapkričio 11 priimtas LTSR Ministrų Tarybos nutarimas dėl bibliotekos pastato rekonstrukcijos
- lapkričio 21 Skaityklos salėje vyko Vaikų literatūros sk. suorganizuotas Vilniaus zonos bibliotekų seminaras
- lapkričio 27 bibliotekos koridoriuose atidaryta VVB sukauptos mickevičianos paroda "A.Mickevičius tarybinėje lietuvių dailėje"
- gruodžio 2 VVB lankėsi lenkų kultūros darbuotojų delegacija
- gruodžio 3 apžiūrėta Kinijos LR taikomosios dekoratyvinės dailės paroda
- gruodžio 4 ekskursija į LTSR valst. istorijos ir etnografijos muziejų
- gruodžio 9 bibliotekoje svečiavosi trys bibliotekininkės iš Debrėceno (Vengrija)
- gruodžio 16 Skaitykloje pakabinti dail. Romualdo Dalinkevičiaus paveikslai (du iš triptiko "Naugarduko pilies vaizdai")
- gruodžio 20 vakaras, skirtas poetui A.Marcinkevičiui. Dalyvavo aktorius L.Noreika
- gruodžio 25 Meno taryba priėmė dail. R.Dalinkevičiaus paveikslus, pakabintus Skaitykloje (XII.16)

gruodžio 26

įvyko susitikimas su muzikologu
V.Venckum klube "Mūzų palėpė".
Klubo nariams įteikti bilietai

gruodžio 30

Šventiškos 1985-ųjų metų palydos
Skaityklos salėje, vaidinimas

L I T E R A T Ū R O S   A P I E   V V B
B I B L I O G R A F I J A

1984-iejai

Lietuvos TSR kultūros ministerijos kolegija ir Kultūros darbuotojų profesinės sąjungos Lietuvos respublikinio komiteto prezidiumas "Lietuvos TSR kultūros žymūno" ženklų apdovanojo... - Kultūros barai, 1984, Nr. 10, p. 76

Apdovantų asmenų sąrašas. Jų tarpe - VVB vyr. metodininkė G.Usavičiūtė.

¹*Sisaitė N. (VVB) Ką mena senoji gatvė. - Tiesa, 1984, rugšėjo 19. Apie VVB kraštotyrininkų renkama Trakų gatvės istoriją.

Sisaitė N. (VVB) Veiklūs kraštotyrininkai. - Bibliotekų darbas, 1984, Nr. 12, p. 14.

VVB pirminės kraštotyros organizacijos veikla.

Stanevičienė D. (VVB) Jaunasis specialistas kolektyve. - Bibliotekų darbas, 1984, Nr. 4, p. 10.

Apie VVB ir Vilniaus zonos bibliotekas.

Stasiukaitienė E. Profesinis pokalbis Kapsuke. - Bibliotekų darbas, 1984, Nr. 4, p. 21-22.

Apie respublikinį bibliografų seminarą. Minima skaičiusi pranešimą VVB Bg ved. K.Šiaudininė.

Švenčionienė J. (VVB) Bibliotekų renginiai rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą kampanijoje (Vilniaus zona). - Bibliotekų darbas, 1984, Nr. 2, p. 28

Žinutė.

Valstybinė Tarpžinybinė bibliotekų komisija. - Bibliotekų darbas, 1984, Nr. 4, p. 25-31.

Tarp tarybos narių minimos ir VVB darbuotojos D.Stanevičienė ir K.Šiaudininė (p. 30).

¹ Pažymėtųjų straipsnių iškarpos pateikiamos metraščio priede.

Vitkuvienė G. (VVB) Vilniaus zonos centrinių bibliotekų jaunieji specialistai. - Bibliotekų darbas, 1984, Nr. 9, p.10-11

Łuksza A. (VVB) "...kwiaty, a więc piękno..." - Czerwony Sztandar, 1984, 18 lipca. - (Sprawy do załatwienia).

VVB Abonemento darbuotojos mintys apie prekybos gėlėmis estetiką.

Ryšium su šiuo str. žr.: Jeszcze raz o kwiatach. - Czerwony Sztandar, 1984, 29 sierpnia.

*Должник В. Книги под замком. - Правда, 1984, 30 июля, с. 7. - (Скажете мелочь?)

VVB skaitytojo mintys dėl užsitęsusio bibliotekos remonto

Сисайте Н. (ВИБ) Родная земля. - Библиотекарь, 1984, № 3, с. 32-34, ил.

Apie Varėnos raj. bibliotekų kraštotyros veiklą.

1985-ieji

Bėruvienė J. Su knyga nuo mažumės. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr. 6, p. 14-15, iliustr.

Trumpai rašoma ir apie VVB vaikų literatūros skyrių (p. 15). Nuotraukoje - skyriaus darbuotoja Birutė Gaidytė.

Dubčianskienė S. Viešųjų bibliotekų skaitytojų aptarnavimas. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr. 10, p. 7-8.

Trumpai rašoma ir apie tik ką atsidariusią po remonto VVB.

Ivanova E. Mokyklų reforma įpareigoja. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr. 9, p. 7-8.

Rašoma apie Resp. švietimo darbuotojų namų profsąjungos biblioteką. Minimi ir čia naudojami VVB Bg darbuotojos M. Batutytės parengti "Naujos pedagoginės literatūros sąrašai", p. 8

*Jonaitytė A. Pagauta išmintis. - Vakarinės naujienos, 1985, birželio 3, iliustr. ("Vilnelė")

Apie po remonto atidarytos VVB veiklą.

Lietuvos TSR kultūros ministerijos kolegija ir Kultūros darbuotojų profesinės sąjungos Lietuvos respublikinio komiteto prezidiumas "Lietuvos TSR kultūros žymūno" ženklų apdovanojo... - Kultūros barai, 1985, Nr. 10, p. 76.

Apdovanotu asmenų sąrašas. Jų tarpe - VVB Meno literatūros sk. ved. R. Janauskaitė.

Lukošiūnienė L. Atjaunėjusi senamiesčio biblioteka. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr. 5, p. 32-34, iliustr.

Miežinienė A. Naujas BBK diegimo etapas. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr. 12, p. 6-8.

Minimi VVB Meno literatūros skyriaus katalogai, vieni pirmųjų respublikoje sutvarkyti pagal BBK, p. 7.

Paliukaitė R. (VVB) Su poeto vardu. - Vakarinės naujienos, 1985, gruodžio 26.

Apie A. Mickevičiui skirtą dailės kūrinių parodą ir literatūros vakarą VVB.

*Sisaitė N. (VVB) Susipažįstame su Vilniumi. - Vakarinės naujienos, 1985, kovo 4.

Apie VVB kraštotyryninkų ekskursijas po Vilnių.

Žinutė.

Stanevičienė D. (VVB) Knyga energetikų mieste. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr. 1, p. 4-5.

Sniečkaus miesto (Ignalinos raj.) biblioteka.

Stanevičienė D., Skuodytė E. (VVB) Vilnijos bibliotekų darbai. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr. 6, p. 10-12. - (Metodinio žodis).

Apie Vilniaus zonos bibliotekas remiantis soc. lenktyniavimo rezultatais.

Švenčionienė J. (VVB) Bibliotekų renginiai rinkimų kampanijoje (taip pat VVB agitatorių veikla). - Bibliotekų darbas, 1985, Nr. 2, p. 2.

Žinutė.

Zonytė J. Reiklus atlikto darbo vertinimas. - Bibliotekų darbas, 1985, Nr. 5, p. 36.

Apie VVB suorganizuotą zonos CB direktorių pasitarimą 1984 metų darbo rezultatams ir artimiausiems uždaviniams aptarti.

* Akinczo A. Biblioteka im. A.Mickiewicza znów czynna. - Czerwony Sztandar, 1985, 22 lutego.

Apie VVB atidarymą po remonto.

* Barska B. Przywrócić dawny blask. - Czerwony Sztandar, 1985, 14 grudnia, portr.

Apie liaudies meistrą kalvį Kęstą Jukėną. Minimas A.Mickevičiaus b-kai kuriamas kandeliabras.

Gawrikova A. (VVB) "...Piękne przeżycie..." - Czerwony Sztandar, 1985, 13 lutego, il.

VVB Ab darbuotojos įspūdžiai iš armėnų dail. A.Marutiano darbu parodos LTSR valst. konservatorijoje.

* Gawrikova A. (VVB) Stare miasto. Biblioteka im. A.Mickiewicza. - Czerwony Sztandar, 1985, 1 maja, il.

* Łuksza A. (VVB) Homo sapiens i literatūra. - Czerwony Sztandar, 1985, 2 października.

Apie skaitytoju elgesį su knygomis.

Łuksza A. (VVB) Wyplenic chwasty. - Czerwony Sztandar, 1985, 26 czerwca.

Apie darbuotojos mintys apie mieščioniškumą.

D i p l o m i n i a i d a r b a i

Marcinkevičius, Jonas. Vilniaus viešosios A.Mickevičiaus bibliotekos fondas ir jo komplektavimas. Diplominis darbas. Moksl. vadovė Z.Šenbergaitė. V., 1985. - 80 p.

Įvertinta gerai.

K a i p m e s k o l e k t y v i a i s u t i k o m e
1 9 8 5 - u o s i u s
(1984. XII.31)

Turbūt nedaug tą vakarą buvo Vilniuje rimtų įstaigų, į kurias artėjant Naujųjų vidurnakčiui eitų darbuotojai. Būtent taip ir buvo mūsų bibliotekoje. Prieš dvidešimt ant-
rą valandą po du ir po vieną, su draugais ir šeimomis pra-
dėjo rinktis į Trakų gatvės 10-ąją namą šventės dalyviai.

Jaukaus "kafėsantano" šeimininkė, tik prancūziškai kal-
banti barmenė (M.Šriubšienė) siūlė brangiausių gėrimų. Čia
buvo galima išgyti ir puikiu prancūzišku kvėpalų, suvenyru.

O atgijusioje po remonto bibliotekos salėje visom šviesom
plieskė darbščiuju skaityklos bitelių rūpestingai nušveistas
šviestuvai, žibėjo šventinės girliandos, kvietė užsukti Pono
Vituso (V.Vitkus) fotosalonas, akį traukė spalvingi biblio-
tekos "dailininkų" (R.Janauskaitė, A.Šliozberg, V.Kalnevos)
plakatai. Prie durų puikavosi šmaikščiai surašyta šio gran-
diozinio renginio "Naktotvarkė".

Užgrojus muzikai, į salę pradėjo rinktis iš visų pas-
viečių suvažiavę, visokiais aprėdais apsitaisę karnavalinės
nakties dalyviai. Oriai, prilaikydamas apvalų, ypač vaikams
patikusį didžiulį pilvą, šokdina grakščią japonę "tikras"
palestinietis (dail. V.Janauskas). Škotas (V.Kalnevas) negali
atsigėrėti indžių (V.Kalneva ir A.Šternfain) muzikalumu ir
plastika. Visų dėmesį patraukia triukšmingai išiveržusi pen-
kių čigonų (Veniulių) šeima. Turbūt ne vieno likimą tanakt
atskleidė išmintingosios Azos (D.Veniulienė) kortos. Tik-
riausiai neliko salėje moters, nepašokdintos karštakraujo
taboro karaliaus (A.Veniulio), o kai kam gal pasisekė iš-
girsti ir ilgesingą jaunojo čigono (Algio Veniulio) gita-
ros melodiją.

Išdidžiai žengia paslaptinga Juodoji magija (R.Janaus-
kaitė), apsupta tolimųjų kraštų gražuolių - japonės (E.Skuo-
dytės), prancūzės (R.Paliukaitė), egzotiškų nepažįstamųjų
(D.Stanevičienė, A.Šliozberg).

Elegantiška 30-ųjų metų dama (I.Tubaitė) ir grakšti
gėlių pardavėja (Z.Tiukšienė) paslapčiom žvilgčioja į bū-
relį šaunių džentelmenų (B.Gaidys, B.Šriubša, V.Vitkus).

Tarp ryškių pievos žiedų - Ramunės ir Varpelio (B.Gaidytė su drauge) sukasi neįprastai linksma karvutė Mūnia (T. Grinkevičienė).

Buvo šiame karnavale už juodų akinių besislapstantis šnipas (V.Tiukša) ir klastingas plėšikas (kumykų tautelės iš Dagestano poetas Bagaudinas Kazijevas), amerikiečių karėivis iš Vietnamo (E.Rusakova), šmėkščiojo daktarės Aiskaudaitės chalatas (N.Sisaitė).

Gal, labiausiai visus intrigavo aksomuose ir nėriniuose skendinti nepažįstamojo infanto ar labai jau garbingų rūmų pažo figūra (dir. L.Pagirienė). O kokius piruetus jis atliko, pasigirdus Mocarto melodijai... Šiai kaukei vieningai buvo pripažinta pirmoji vieta. Apdovanotųjų laurus taip pat pelnė čigonų šeimyna.

Nepastebimai, su muzika ir triukšmu priartėjo lemtin-gasis vidurnaktis. Infantas pasveikino visus, palinkėjo laimės 85-aisiais. Gražų tostą pasiūlė ispanų kabaljero (M.Pagirys). Skubėjome atidaryti šampaną... Kadangi sugedo televizorius, be Kremliaus kurantų, pasikliaudami savo laikrodžiais, vieningu šūksniu pasveikinome Naujuosius, paskui vieni kitus...

Išradingus atrakcionus keitė įvairūs konkursai (efektyviausios kaukės, geriausio Meilužio, ryškiausios mis Vamp ir kt), veikė paštas. Per šurmulį ir linksmybes niekas nepamatė, kaip priartėjo sausio pirmosios rytas. Tik septintą valandą pradėjome skirstytis į namus. Gal jau kiek ir pavargę, bet linksmi. Iki kito karnavalo...

Apie direktorės L.Pagirienės darbo dešimtmečio VVB
paminėjimą
(1984.I.4)

Iš pat ryto prie durų direktorę pasitiko jos pavaduotojai ir skyrių vedėjai. Visų vardu pasveikino ir įteikė puokštę rausvų gvazdikų pavaduotoja D.Stanevičienė.

Direktorė buvo labai sujaudinta, akis temdė džiaugsmo ašaros. "Labai dėkinga jums esu... Kai atėjau čia prieš dešimtį metų, apžiūrėjau viską, pradėjau dirbti, po mėnesio norėjosi bėgti - jaučiausi per silpna. Bet pamačiau, kad čia nuoširdžiai, atsidavę dirba žmonės, turintys minimalias sąlygas. Norėjosi bent kiek jas pagerinti. Ir aš pasilikau. Atsirado bendraminčių - draugė Stanevičienė ir kiti. Pasidarė lengviau. Visada su noru einu į biblioteką, kaip į antruosius namus, aš pasiilgstu savo žmonių..." - kalbėjo direktorė.

Paskui buvo perkirpta juostelė jubiliejinės, per dieną parengtos, vienadienės "Karalienės parodos". Rodos, nuoširdžiai džiaugėsi šia ekspozicija mūsų bibliotekos vadovė. Gėrėjosi kūrėjų išmone ir sąmoju ir kiti šventės dalyviai.

Papasakoti apie šią parodą neįmanoma - reikėjo pamatyti. Na, bet vis dėlto pabandysime trumpai apibūdinti, nes tai ryškus bibliotekos gyvenimo epizodas.

Ant baltų vatmano lapų buvo išklijuotos direktorės nuotraukos, taip pat iliustracijos iš žurnalų, ir visos jos pakomentuotos labai taikliai parinktais užrašais iš periodikos. Pirmiausia po sienine lempele buvo įtvirtintas švarus vatmano lapas. Kadangi mūsų direktorė nelabai mėgsta fotografuotis, nuotraukos nėra, apačioje užrašas - "Karalienė¹: Mūsų mylimos Direktorės darbo dešimtmečiui skirta".

Ant grindų vaza su verbomis. Toliau iškarpos iš spaudos - "Profesija visam gyvenimui"; "Kur pasodino, ten ir sėdžiu".

Ant trečiojo vatmano lapo - užuominos apie bibliotekos pastato pertvarkymą - užrašai: "Tikiu, pasauli, tavo burtu"; "Didžiausia pasauly darbavietė" - iškarpoje išpūdingi rūmai.

¹ Vieno iš bibliotekos teatro spektaklių (1979) VVB gyvenimo motyvais (pagal V.Šekspyra) herojė buvo Karalienė Lyrienė.

Nuotrauka, kur L. Pagirienė nufotografuota prie "aklavietės" ženklų. Užrašas - "O kur būsim po šimto metų?"

Ketvirtajame ir penktajame lapuose užrašai "Šventė atidedama rytdienai" (statybos), "Kalba - turtas", "Negaliu net pasakyti, kaip aš jus myliu" - vaizdelis prie posėdžių stalo.

Šeštajame lape - direktorė su darbo veteranais - užrašas - "Dirbome keliom pamainom".

VII-VIII - "Abvero pinklėse" - jumoristinė užuomina apie aukštesniąsias bibliotekos instancijas. "Individualus darbas su skaitytojais", nuotraukoje - momentas iš bibliotekos teatro spektaklio, kur V. Zaikauskas stovi ant galvos...

VIII - "Žmona, motina". Paveikslėlis už užuolaidėlių, kurias atitraukus matosi spalvingas vaizdas iš Paryžiaus gyvenimo. "Du kūdikiai - Audrius ir Dominykas" (direktorės sūnus ir anūkas).

Tikriausiai tik mačiusiems paroda ši padrika apžvalga kažką pasako. Savo metu paroda padarė didelį įspūdį bibliotekos darbuotojams ir jos svečiams.

Linksmąją ekspoziciją rengė Genutė Vitkuvienė, Vitalius Zaikauskas ir Elvyda Skuodytė.

V e t e r a n ų d i e n a
(1985.XI.6)

Šiais metais Vilniaus viešajai sukako 35-eri. Vyko tradicinė, jau šeštą kartą minima darbo veteranų šventė, bet ji buvo švenčiama ne visai tradiciškai.

Spalio švenčių išvakarėse, prieš ateinant skaitytojams, 9³⁰ val. į visom šviesom šviečiančią salę rinkosi bibliotekos darbuotojai. Ant stalo - kavos puodeliai, taurės sulčių. Apetitą žadino šventės kaltininkų, darbo veteranų, kepti pyragai.

Iš pradžių vyko iškilmingoji dalis. Prezidiume - bibliotekos direktorė L.Pagirienė, partinės organizacijos sekretorė J.Švenčionienė ir profkomiteto pirmininkė M.Šriubšienė. Kaip visada, labai nuoširdžiai darbo veteranus pasveikino direktorė. Jų, sudarančių bibliotekos kolektyvo branduolį, puikiai išmanančių savo profesiją, šiemet buvo penkios.

Prieš 20 metų atėjo į mūsų biblioteką D.Stanevičienė ir K.Šiaudinienė. "Žmogaus gyvenime du dešimtmečiai palyginti nedidelis laiko tarpas", - pasakė direktorė. "Bet įsivaizduokite, tais metais dar tik gimė jau porą metų pas mus dirbanti Birutė Gaidytė, o Lenos Rusakovos (Ab) dar iš viso nebuvo šiame pasaulyje..." Direktorė papasakojo kolektyvui 1965m. atėjusios į VVB D.Stanevičienės, tada dar Dalios Stuinaitės, darbo biografiją. Jos dirbta Vaikų literatūros ir Spaudinių komplektavimo skyriuose, o paskutiniuoju metu (nuo 1974 m.) yra direktorės pavaduotoja mokslo reikalams, atsakinga už Vilniaus zonos metodinį darbą. Pasižyminti reiklumu ir griežtumu, D.Stanevičienė nestokoja takto ir sumanumo, moka neižeisdama žmogaus vykdyti nelengvas metodininko-konsultanto ir metodininko-"revizoriaus" pareigas. "Kai prieš važiuojant į užsienius, reikėjo pildyti anketą ir turėjome išvardinti Dalios visuomenines pareigas¹, neužteko vietos", - pajuokavo direktorė.

Biblioteka džiaugiasi ilgametės Bg vedėjos K.Šiaudinienės vadovaujamo skyriaus darbu, taip pat didžiuojasi jos pa-

---

¹ 1985 m. D.Stanevičienė išrinkta Vilniaus m. Spalio raj. teismo liaudies tarėja.

rengta literatūros rodykle "Adomas Mickevičius", tapusia gražiu VVB suvenyru. "K.Šiaudinienė sėkmingai dirba sudėtingą bibliografo darbą, yra vertinama kolektyvo", - pasakė direktorė.

Gražiai buvo įvertintas ir po dešimtį metų besidarbuojančių VVB L.Kirilovos (Sk), V.Miliauskienės (Spaudinių tvarkymo sk.) ir V.Kalnevos (Meno sk.) triūsas. Visoms buvo įteikti apdovanojimai, dovanos.

Buvo pasveikintos ir pradėjusios dirbti bibliotekoje¹, taip pat užbaigusios mokslus darbuotojos.²

Bene didžiausią įspūdį vis dėlto paliko ir daugiausia emocijų sukėlė antroji šio gražaus renginio dalis - kaip jau ne kartą išradingai, linksmai ir šmaikščiai sukurtas, sumaniai pritaikytas švenčiamai progai teatrinis šou. Jo režisierės ir scenarijaus autorės R.Janauskaitė ir E.Skuodytė. O talentingos atlikėjos - "aukščiausios klasės madų demonstruotojos": Dali (Dalia Barkauskienė), Koko (Birutė Gaidytė) ir Margaret (Rita Paliukaitė) - prancūzų firmos "Mis Dior" atstovės. Puiki modelių komentuojoja pasirodė besanti viena iš spektaklio autorių E.Skuodytė. Kiekvienai šių metų darbo veteranei buvo pasiūlytas ir pademonstruotas labiausiai tinkamas darbu ir atitinkantis charakterį bei užimamas pareigas drabužių komplektas, palydėtas šmaikštaus paaiškinimo.³

Reikėjo matyti žiūrovų veidus! Kiek juoko, nuostabos! Plojome kuo energingiausiai. Kokių kūrybingų, tiesiog talentingų žmonių yra mūsų kolektyve!

O paskui, pasigardžiavus saldumynais, tarė žodį mūsų "sukaktuvinkės", kalbėjo ir kiti darbuotojai.

K.Šiaudinienė padėjo kolektyvui ir administracijai už aukštą, net perdėtą, anot jos, darbo įvertinimą. Pasidžiaugė mokėjimu pagerbti žmones, gražiomis darbo ir švenčių tradicijomis. Pasakė, jog nežada išeiti iš šitos įstaigos.

Labai susijaudinusi ir nuoširdžiai kalbėjo D.Stanevičienė. Darbas VVB jai kol kas pirmas ir vienintelis. Čia ji pa-

¹ Žr. poskyrį "1984-1985 m. pradėjo dirbti VVB".

² Žr. skyr. "Dalykinės kvalifikacijos kėlimas".

³ VVB Meno sk. saugomas spektaklio scenarijus. Žr. taip pat pateikiamas nuotraukas.

tyrė nemaža džiaugsmo ir rūpesčių, čia jaučiasi kaip namie, turi artimų žmonių...

Gražu tostą, pakėlusi taure sulčių, pasiūlė ir Meno sk. ved. R. Janauskaitė. Ji padėkojo darbuotojams už sveikinimus savo pirmojo jubiliejaus proga. Rytė pajuokavo, kad nesirengia keisti savo kartais gana nelengvo charakterio ir - darbo vietos. Ir toliau žadanti būti tvirta, energinga ir net kažkiek karinga. Gal tik taip ir galinti nesugniužti, vadovaudama labai sunkiomis sanitarinėmis sąlygomis dirbančiam skyriui.

Šiai dienai prisiminti buvo padaryta darbo veteranų nuotrauka.

1985 - ū j ū m e t ū p a l y d o s
 b i b l i o t e k o j e
 (1985.XII.30)

Kaip pasakė direktorė L.Pagirienė per paskutinįjį šiais metais skyrių vedėjų pasitarimą, metai turi tokią savybę, kad jie vieną kartą baigiasi.

"Kaip sudega degtukas, prabėga metai", - tokiu užrašu ant didžiulės kartoninės degtuko imitacijos privertė mus stabtelėti Naujųjų metų išvakarėse mūsų kūrybingasis Vitalius Zaikauskas.

Paskutinįkart šiomet į savo antruosius namus susirinkome gruodžio 30-ąją. Susijaudinusi Rytė Janauskaitė, buvusi Vaikų literatūros sk. vedėja, pasisveikino su esančiais salėje "Labas rytas, mieli vaikai", - paskui pasitaisė "mieli kolegos" ir bandė aiškintis, kad suklydusi dėl to, kad neįprasta suaugusiems iš ryto švęsti Naujųjų metų šventę. Po to Rytė pasakė, kad šiandien nebus taip visų laukiamo bibliotekos teatro spektaklio. Atseit, viena iš vaidintojų pasitempusi koją, kitą dar kažkokios negalios suspaudusios. "Mus išgelbėjo profsajunga, pakvietusi per buitinį "valdišką" Senį Šaltį..." Tačiau Rytei nepabaigus savo "rimto" įžanginio žodžio, pasigirdo čigonų melodijos garsai, ir į salę su triukšmu įsiveržė ugningų akių čigonė (V.Gudelevičiūtė) ir, kaip vėliau paaiškėjo, dvi jos žavingos dukterys (R.Paliukaitė ir B.Zubkaitienė).

Prieš mūsų akis sušvytravo ryškūs jų drabužiai, sužibėjo spalvingi papuošalai. Nejučiom pradėjome ploti, pritardami užkrečiančiam čigoniškam šokiui...

Pašokusios juodaakės drąsiai susėdo ant salės parketo ir išsitraukė išmintingas, likimo ženklais išmargintas knygas. Vyriausioji čigonė nužvelgė salę perveriančiu žvilgsniu ir išsirinkusi likimo pažymėtąjį vedėsi jį už rankos ir sėdinosi ant lemtingojo suolo prie sutūpusių čigonų. Taip prasidėjo būrimas. "Ateik, ateik, gražioji panytėle", - pirmiausia čiupo bibliotekos direktorę, paskui - pavaduotoją. Po to kvietėsi iš eilės po porą kiekvieno skyriaus darbuotojų, taip pat du šventėje dalyvavusius, amžinai jaunus ir patčius ištikimiausius mūsų kolektyvo vyrus - ūkvedį V.Paukštę ir stalių B.Gaidį.

Ir liejosi eilėmis pranašystės, vis aiškiau švietėsi dabartis, ryškesni darėsi ateities kontūrai. Įsiau drinusios čigonės vos spėjo slėpti apsvaigintų buriamųjų tiesiamas joms dovanas. Auksas, sidabras ir kitos brangenybės tartum prasmegdavo tarp margų drabužių klosčių.

"Pazalatyk, panytėle, ir viską pasakysiu, nieko nenuslėpsiu", - lyg medum tepė gudriosios burtininkės. O mes tartum galvas pametėm - užmiršome ir savo išsilavinimą, ir gyvenimiškąją patirtį, ir bibliotekininko specialybės misiją... Gal artėjantys Naujieji mus taip apsvaigino, o gal užbūrė čigonių žodžių gražumas... Turbūt ir nereikia šituo stebėtis, nes, kaip paskui sužinojome, į čigoniškų pranašysčių knygas rašė talentingi lietuvių poetai - V.Reimeris, V.Skripka, J.Macevičius... O dar tos ilgesingos čigonų dainos visai apsuiko mums galvas...

Kai esančius salėje apėmė džiugi šventiška nuotaika, atsirado norinčių tarti žodį. Pirmiausia prašneko direktorė. Ji pasidžiaugė kolektyvo darnumu ir darbštumu, mielais mūsų antraisiais namais. Padėkojo kūrybingiems šventinių spektaklių rengėjams, pasveikino visus su artėjančiais Naujaisiais, palinkėjo visokeriopos sėkmės, laimės šeimoje, būti geriems ir atidiems savo namiškiams ir išradingumo darbe.

Poezijos posmu prabilo daug jų mokanti Bg ved. K.Šiaudinienė. "Gal ne viską padarėme savo antruosiuose namuose, gal ne viską ir pirmuosiuose, bet ateinantieji metai teikia naujų vilčių", - pasakė ji.

"Čia jaučiuosi sava, drąsiai galiu išsakyti savo nuomonę", - kalbėjo Jaunimo sk. ved. O.Brūzgienė. "Bet tam reikia padirbėti bibliotekoje ne metus ir ne dvejus. Linkiu gražių, laimingų valandų Naujaisiais, nesakau dienų, jų gal sunkiau tikėtis..."

Kūrybiškumo, naujų darbo metodų ieškojimo ateinančiais metais ir naujame penkmetyje palinkėjo kolektyvui direktorės pavaduotoja D.Stanevičienė. O užbaigė savo sveikinimą posmu iš R.Gamzatovo eilėraščio: Сказал однажды кто-то:

"Любовь всегда глупа".

Но голос с перевала
Донесся сквозь года:

"Безумной я бывала,
Но глупой никогда".

Įsimenančiai kalbėjo E.Skuodytė. "Žmogus ypač atsiskleidžia per šventę. Kokie gražūs ir atviri visų veidai. Stenkimės suprasti, užjausti vienas kitą, prisiminkime, kad kiekvienas turi savo vargų ir rūpesčių. Jeigu ir pasišaipome kada - juk ir šitaip būna - tai tik švelniai. Jeigu supykstame, tai tik trumpam. Būkime geresni vieni kitiems".

Ekspresyvus ir trumpas buvo V.Zaikausko, bibliotekos skęstančiųjų gelbėjimo draugijos pirmininko, pasisakymas: "Mūsų organizacijoje 14 žmonių. Gelbėkite mane!" - šūktelėjo jis ir atsisėdo.

Audringi plojimai nuaidėjo per salę po Ab darbuotojos T.Lobanovos sveikinamojo žodžio, ypač po linkėjimo, kad mūsų bibliotekininkės greičiau kurtų šeimas ir keltų daugiau vestuvių...

Geros sveikatos ir laimės darbuotojams palinkėjo partinės organizacijos sekretorė J.Švenčionienė, profsąjungos pirmininkė M.Šriubšienė.

Bešnekant, besiklausant ir besijuokiant ištuštėjo kavos puodeliai, sausainių lėkštutės. Ir nors, deja, nepadarėme renginio nuotraukų, šis Naujametinis rytmetis ilgai išliks mūsų atmintyje.

ILIUSTRACIJŲ SAŖAŠAS

1984- ieji

1. Nuo 1974-ųjų VVB Direktorė - L. Pagirienė.
2. Svečiant darbo dešimtmetį.
3. Direktorės pavaduotoja D.Stanevičienė.
4. Gėlės darbo veteranėms: V.Gudelevičiūtei, D.Barkauskienei, L.Šeremet.
5. Šventinio spektaklio akimirkos.
6. Veteranai - "teisianųjų suole".
7. I.Tubaitė nuo šimtmet - diplomuota bibliotekininkė, ... o D.Dainienė - VVB darbuotoja.
8. Įspūdingai buvo paminėtas Minos Gensienės 80-metis.
9. Didžiausia dovana - VVB "artistų" spektaklis.
10. Eilė norinčių pasveikinti jubiliatę.
11. Brangiausias VVB fondo leidinys.
12. Atidarant paminklą A.Mickevičiui 1984 metų balandžio 18.
13. Kižuose; Petrozavodske; Rygoje.
14. Prie paminklo Petruui Pirmajam Petrozavodske; Kaune.
15. Naujametinę naktį pasitinkant 1985-uosius.
16. Kafešantano šeimininkė Merry Šriubš....
17. Sukosi, sukosi, sukosi poros.
18. Visi su kaukėmis.
19. Karnavalo akimirka.
20. Iš Naujametinio rytmečio mažiesiems.

1985 - ieji

1. 1985-ųjų metų bibliotekos darbo veteranės.
2. Iš veteranėms siūlomų madų kolekcijos ...
3. Žodis šių metų darbo jubiliatėms.
4. 1985 metų Veteranų dienos momentai.

5. Gėlės - Kultūros mokyklos diplomantei B.Gaidytei.
6. Iš VVB direkcijos viešnagės Vengrijoje.
7. Su Debreceno bibliotekininkėmis.
8. Vengrijos bibliotekininkų lankymosi Vilniuje momentai.
9. Neeilinis ir neplanuotas "gamybinis" 1985-ųjų Balandžio 1-ąją.
10. Sekretorė darbe mezga, o direktorės pavaduotoja ...
11. Beveik kaip prie deficitų ...
12. Naujoji VVB "direkcija".
13. Direktorė L.Pagirienė su savo "dubleriu" V.Zaikausku.

▲ КНИГИ ПОД ЗАМКОМ.

Публичная библиотека имени Адама Мицкевича, одна из лучших в нашем городе, располагает огромным книжным фондом, у нее более 18 тысяч постоянных читателей.

В 1981 году библиотеку закрыли на ремонт, заверив, что он не затянется и библиотеку откроют к 1 июля 1983 года. Однако заверения эти не были подкреплены делом.

Ежегодно строители осваивали лишь по 10—20 тысяч рублей, конца ремонту не видно. Формально библиотека числится в действующих, однако основные ее фонды до сих пор под замком.

В. ДОЛЖНИКОВ.

г. Вильнюс.

Правда, 1984, 30 июля

**BIBLIOTEKA
IM. A. MICKIEWICZA
ZNÓW CZYNNNA**

Po dość sporej przerwie, w związku z remontem, wileńska biblioteka im. Adama Mickiewicza przy ulicy Tra-ku 10 wczoraj gościnnie otworzyła swe podwoje. Jak i przedtem czynny tu jest abonament, czytelnia na 64 miejsca. Został także udostępniony nowo powstały dział sztuki. Po odnowieniu zaszły niemałe zmiany we wnętrzu. Stało się ono o wiele ładniejsze i przytulniejsze.

Czytelnia biblioteki czynna jest codziennie od 11 do 22 godz., w soboty i niedziele od 11 do 19 godz. Abonament pracuje od 10 do 21 godz., w soboty od 11 do 19 godz. Ze zbiorów działu sztuki można korzystać codziennie (prócz niedziel) od godz. 13 do 21, w soboty od 11 do 18.

A. AKIŃCZO

Czerwony sztandar, 22 lutego

PAGAUTA IŠMINTIS

Aš esu biblioteka.
Aš nesu nei sienos, nei lentynos,
Net ne knygos, sustatytos eilėmis.
Aš esu pasaulio išmintis,
Knygose pagauta ir jums jose parengta.
Aš esu atviros durys.
Įženk! (Užrašas virš vienos senos bibliotekos durų.)

Neseniai Vilniaus viešoji Adomo Mickevičiaus biblioteka po ilgai užsitęsusio remonto (dėl kurio skaitytojai skundėsi ir „Vakariniams naujienoms“) vėl atvėrė duris. Dabar ji pasitinka jauki ir dar iškilmingesnė. Meniškaip apipavidalinti stendai skelbia apie vykstančius renginius, įrengia registratūra su rūbline, žvilga atnaujinti senoviški lalptų žibintai, tarsi kviečia darbu, naudotis čia sukauptais knygų lobiais, meno kūriniams.

Naujosios koordinatės

— Pagrindinė mūsų bibliotekos paskirtis, — pasakoja bibliotekos direktorė Liuda Pagiriėnė, — kuo geriau aprūpinti literatūra vilniečius ir sostinės svečius, kuo operatyviau suteikti skaitytojams reikiamą informaciją, pajėti greičiau orientuotis gausiame žinių sraute. Tam — dvylika bibliotekos skyrių: abonementas, jaunimo, bendroji skaitykla, bibliografijos-informacijos, kraštotyros-vilnistikos ir kiti, kurie formuoja fondą, tobulina darbą su skaitytojais. Naujokas, atėjęs į biblioteką, jei jis vilnietis, turi urėti su savimi pasą, jei sostinės svečias — dar ir penkių rublių užstatą, kuris gražinamas jam išsirašius iš bibliotekos. Registratūroje išduodamas skaitytojo bietas, suteikiantis teisę patekti į bibliotekos skyrius. Kaip naudotis bibliotekos informaciniu aparatu — katalogais ir kartotekomis ir kuo greičiau rasti dominančią informaciją, visuomet padeda budintis bibliografas-informatorius. Gausaus bibliotekos fondo (šiuo metu jį sudaro per pusę milijono spaudinių) dalis alpinama saugykloje. Beveik pusė bibliotekos turimų knygų yra tvirai išdėstytos ir laisvai prieinamos skaitytojams abonemente, endrojoje skaitykloje, taip pat aiškų literatūros skyriuje. Retes-

nę knygą, vertingą informaciją, periodinius leidinius visuomet galima rasti bibliotekos bendrojoje skaitykloje, pakilus į antrąjį aukštą. Čia galima susikaupti ir ilgesniam darbui. Didžioji skaitykla švyti senoviškų sietytų spindesys, patogiai įrengtos 64 darbo vietos, sumaniai išdėstytos lentynos su spaudiniais. Skaitykloje išdėstyti marksizmo-leninizmo klasikų veikalai, visuomeninė-politinė, informacinė literatūra, naujausia periodika. Užsakyti leidiniai iš saugyklos gaunami po 10–15 minučių. Į skaityklą galima užsukti net sekmadieniais nuo 11 iki 18 val., kitomis dienomis — nuo 11 iki 22 val.

Jaunimo skyrius yra bibliote-

šimo poeto knygų lenkų kalba kolekcija. Išspausdinta bibliotekos darbuotojos Kazimieros Šiaudienienės sudaryta bibliografinė rodyklė „Adomas Mickevičius“, palaikomi ryšiai su Naugarduko kraštotyros ir Odesos literatūros muziejais, Lenkijos Liaudies Respublikos leidyklomis ir bibliotekomis, renkamos plokštelės, skaidrės, kiekvienais metais rengiami A. Mickevičiui skirti vakarai, parodos, kaupiami lietuvių dailininkų kūriniai, skirti poetui, jo draugams, artimiesiems ir vietoms, susijusioms su A. Mickevičiaus vardu.

Turtingą dailės kūrinių kolekciją, saugomą bibliotekoje, pradėjo E. Varno poeto skulptūrinis

Bibliografijos-informacijos skyriaus vedėja Kazimiera Šiaudienė.

nos darbo su šios kategorijos skaitytojais koordinacinis centras. Jie čia aptarnaujami diferencijuotai: skiriami besimokančio, dirbančio ir jaunųjų specialistų pogrupiai. Pažinti jaunimo dvasinį pasaulį, nukreipti jo entuziazmą ir energiją aktyviai veiklai — toks yra šio skyriaus darbo su skaitytojais turinys. Teminės parodėlės, įvairių mokslo ir technikos sričių literatūra, aukštųjų ir specialiųjų vidurinių mokyklų skyrelyje išskirti vadovėliai, rastas kampelis pedagogams. Be to, individualūs pokalbiai su jaunimu sėkmingai padeda bibliotekininkams plėsti knygos draugų būrį.

Viskas — apie Adomą Mickevičių

1955 metais Vilniaus miesto viešajai bibliotekai LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsaku buvo suteiktas Adomo Mickevičiaus vardas. Didžiojo dainiaus atminimui išsaugoti bibliotekoje komplektuojami poeto raštai bei įvairi su A. Mickevičium susijusi literatūra, yra speciali kartoteka. Šiandien bibliotekoje yra apie 500 pavadinimų A. Mickevičiaus knygų ir daugiau kaip du tūkstančiai pavadinimų leidinių apie jį. Tarp jų yra labai vertingų ir retų — dailininko M. Andriolio iliustruotos knygos, dovanos bibliotekai — Lenkijos leidyklos „Citelnik“ redaktoriaus pavaduotojo Z. Skuzos įteikta

portretas, puošiantis trečiojo aukšto vestibulį. A. Mickevičiaus bareljefas įkomponuotas į reprezentacinį bibliotekos plakata-fišą, kurį sukūrė dailininkas J. Varnas (1979), ir bibliotekos ekslibri, sukurtą dailininko R. Miknevičiaus (1978). Medalį su A. Mickevičiaus atvaizdu bibliotekai dirbino keramikinių medalių pradininkas Lietuvoje B. Baliulevičius. Biblioteką puošia V. Kisarauskio tapybos diptikas „Mickevičius ir aš“, D. Kaščiūnaitės drobė „Iš A. Mickevičiaus poezijos albumų“, B. Uoginto (jaunesniojo) paveikslai, sudomina N. Meškauskaitės grafikos ciklas „Mickevičiaus Sonetai“, D. Tarabildienės triptikas „Mickevičius jaunystėje“, „A. Mickevičius ištremtyje“, R. Tarabildos grafikos lakštai „Adomas Mickevičius“, „Mickevičius ir Slovackis“, G. Didelytės ir kitų darbai.

Tvarkant biblioteką stengiasi nepažeisti istorinio ir meninio patalpų savitumo. Tarnybinės patalpos puošia A. Skarbalitės keramikinis pano, R. Dalinkevičiaus vitražas, skaityklos vestibulyje šiuo metu veikia grafiko R. Kepežinsko darbų paroda.

Senovės egiptiečiai bibliotekas vadino „sielos vaistinėmis“. Reikia manyti, kad, užsukęs į Adomo Mickevičiaus viešąją biblioteką, kur sukaupti gausūs knygų lobiai ir saugomi vertingi meno kūriniai, kiekvienas pritaris šiam posakiui.

Aušra JONAITYTĖ

Vakarines naujienos, 1985, VI.3
nuotr. Jono Juknevičiaus

**VILNIAUS VIESOJI A. MICKEVICIAUS
BIBLIOTEKA**

REGISTRACIJOS KORTELĖ Nr. ....
Pavardė .....
(Didžiosiomis spausdintomis raidėmis)
Vardas ..... Tėvo vardas .....
Gimimo metai ..... Lytis .....
Tautybė ..... Išsilavinimas .....
Mokslo laipsnis ..... Mokslo
vardas ..... Mokslo įstaiga
(jei mokosi) .....
fakultetas ..... specialybė
..... kursas ..... grupė
..... klasė .....
Darbavietė, pareigos, telefonas .....
.....
Profesija ..... Specialybė .....
Namų adresas, telefonas .....
.....
Pasas Nr. .... Serija .....
Jūsų darbo bibliotekoje tikslas: a) mokslinio tyrimo
darbas; b) kvalifikacijos tobulinimas; c) mokymasis;
d) savišvieta (pabraukti)
Kuria mokslo šaka domitės? .....
Mūsų bibliotekoje skaitote nuo 19... m.
Su taisyklėmis naudotis biblioteka susipažinau:
198.. m. .... mėn. .... d.

.....
(Bibliotekininko parašas)

.....
(Skaitytojo parašas)

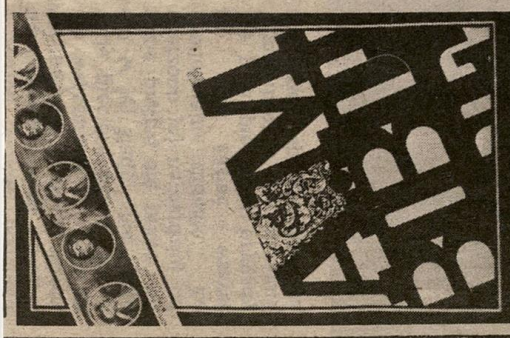
Pastabos: .....

.....

.....

.....

Stare miasto. Biblioteka im. A. Mickiewicza

Wybór pozycji z zakresu nauk przyrodniczych, technicznych itd. Czytelnicy sami wybierają potrzebne im książki lub zasięgają rady albo pomocy w wyborze pracownikom biblioteki. Jednym z interesujących działań tej placówki jest dział młodzieżowy, obsługujący młodzież w wieku do 21 lat. Nadzwyczaj popularna i masowo odwiedzana przez dzieci, rodziców i pedagogów jest filia dziecięca biblioteki, której księgozbiór stanowi 50 tys. egzemplarzy.

Czytelnię biblioteki stanowią 12-tysięczny podręczny zbiór książek, gazet republikańskich, związkowych, czasopiśmienniczych, encyklopedii, słowników, literatury społeczno-politycznej, w tym dzieła klasyków — K. Marksa, F. Engelsa, W. Lenina oraz wybitnych ideologów współczesności. Wilmianie lubią odwiedzać czytelnię. Już samo wejście do niej jest jakby odejściem od szumu i gwaru ulic w zacisze, w jakąś przytulną i swoistą atmosferę, stwarzającą dobre warunki do pracy i rozmysłań. Sala czytelni jest jedną z najpiękniejszych sal w naszym mieście — zdobną i przytulną, kroki dywany, wyciszające fotele, wspaniałe, przytulne.

Wyprzedzają się tu także ciekawe wystawy. Pracownicy biblioteki od dawna zbierają wszelkie ciekawostki i inne materiały dotyczące tematyki wileńskiej oraz osoby Adama Mickiewicza. Są to oczywiście przede wszystkim wszelkie edycje poświęcone miastu i poecie, a także ryciny, rzeźby, stare obrazy i nowe plenery.

Imię wielkiego poety biblioteka nosi od 1955 roku. Nadano je w 100 rocznicę śmierci Wieszcza. W tym roku nasza placówka będzie obchodziła swoje 30-lecie od dnia nadania jej imienia A. Mickiewicza, czynna zaś jest dłużej, bo od 1950 roku. Tematyką wileńską zajmują się pracownicy działu krajowego utworzonego w 1979 r. Pracę podstawową działu jest gromadzenie materiałów, dotyczących naszego miasta, mamy już tego ponad 3 tysiące. Przeważają tu specjalną kartotekę pod nazwą „Wilińsk w druku”, są także tematyczne zeszyty z wycinkami z gazet: „Wilińsk — stolica Litwy Radzieckiej”, „Ślady historii”, „Sztuka naszego miasta”. Rozpoczęli tę pracę entuzjastyci kółka krajoznawczego. Sporo swych interesujących prac i dociekań pracownicy

działu krajoznawczego opublikowali. Biblioteka nasza jest ośrodkiem również metodycznym. Kieruje ona pracą merytoryczną bibliotek centralnych strefy wileńskiej, dzielnic rejonów i dwu miast. Co roku organizujemy nasze strefowe seminaria, na których poddaje się analizie pracę bibliotek, doświadczenia i nowiny w bibliotekarstwie. Pracuje u nas 70 bibliotekarzy, spośród nich fachowością i wielkim doświadczeniem wyróżniają się weterani, którzy przepracowali tu już 30 lat, tacy jak M. Gensiene, I. Łobanowa, A. Macziulienė. Całym naszym zespołem kieruje od dziesięciu lat dyrektorka biblioteki L. Pagiriene, zawsze pełna zapału i pomysłów, potrafiąca stworzyć dobrą roboczą atmosferę w pracy.

Corocznie uzupełniamy swój księgozbiór o blisko 30 tys. książek, zamawiamy ponad 400 nazw periodyków. Z aktualnościami zapoznają wystawy biblioteki. A więc, zapraszamy.

Atolla GAWRIKOWA

NA ZDJĘCIU: plakat poświęcony bibliotece im. A. Mickiewicza.

Fot. W. Charin

KĄ MENA SENOJI GATVĖ

Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos kraštotyrininkai renka Trakų gatvės istoriją. Užrašyta gyventojų atsiminimų, nuotraukos ir kita archyvinė medžiaga primena istorinius įvykius ir žmones. Trakų gatvė pačiame Vilniaus senamiestyje, keli pastatai valstybės saugomi architektūros paminklai. Ši vieta mena ir eiles bedarbių, stovėjusių čia dėl liesos sriubos dubenėlio.

1908—1909 m. kampiniame Komjaunimo ir Trakų gatvių pastate įsikūrusioje baltarusių laikraščio „Naša niva“ redakcijoje dirbo J. Kolasas.

Trakų gatvės istoriją žadame papildyti mūsų aktyvaus kraštotyrininko, vaikų literatūros skyriaus darbuotojo V. Zaikausko nuotraukomis.

Nijolė SISAITĖ
Vilniaus viešosios
A. Mickevičiaus bibliotekos
kraštotyros pirminės
organizacijos pirmininkė

Tiesa, 1984 rugsejo 19.

Susipažįstame su Vilniumi

Kam, jei ne kraštotyrininkams įdomu, kas yra Vilniaus senamiesčio ir naujųjų pastatų interjeras, kaip atrodo jų interjeras. Šiuo tikslu aplankėme Lietuvos TSR revoliucijos muziejų, pabuvojome Televizijos bokšte. Neseniai suorganizavome išvyką į „Lietuvos“ viešbutį. Jo darbuotojai išsamiai supažindino su pastato architektūra, aprodė kiek-

vieną šio „dangoraižio“ kampelį. Pasigėrėjome iš dvidešimto aukšto atsiveriančia miesto panorama.

N. SISAITĖ
Vilniaus A. Mickevičiaus
viešosios bibliotekos
kraštotyros draugijos
pirminės organizacijos
pirmininkė

Vakarinės naujienos, 1984, III. 4.

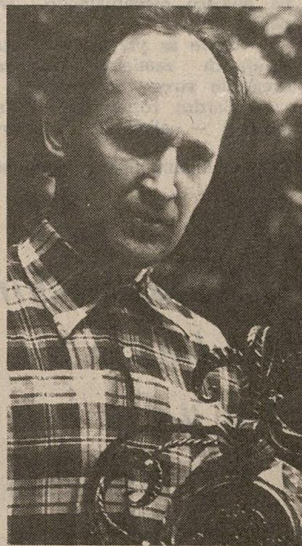
Przywrócić dawny blask

Ulica, uliczka, zaułek, ogromna stojąca otworem brama wjazdowa, podwórko, skręt, duże złociste w jesiennym słońcu podwórze i malutkie wejście — droga skomplikowana niczym do raju. Wchodzę jednak w te niskie drzwi, zstępuję kilka stopni w dół i znów w drzwi, a tam... snopy iskier, dym, zapach siarki — nie, stanowczo raju ten zakątek nie przypomina, wręcz przeciwnie, a jeśli coś pośredniego — to już raczej kuźnię Hefajstosa. No i już się oglądam za siebie na te ogniste rumaki w biegu podkuwane, zdążyły gdzieś mi umknąć, zamiast nich natomiast z dymu i iskier wyrzała ku mnie twarz przydrożnego świątka ludowego z naiwnymi oczami dziecka. Twarz się uśmiecha, zaprasza, usmolone ręce znajdują jakiś wolny mebel, już go przecierają i podają — miejsce wolne, mogą usiąść i zadać swoje pytania, po to przecież tu przyszedłem. Niestety rozmowa mi nie idzie, a i gospodarz, aczkolwiek dobrze mu z tych jasnych oczu patrzy, milkliwy jest, widać robotą pilną zajęty. Rozbiegane moje oczy przyciąga mnóstwo przedmiotów, powoli otrząsam się z zaskoczenia, oddaję się milczącej kontemplacji. Metal — a jakże wymowny, jak żywy: rośliny, twarde, ciała, linie, sploty, skręty, zdjęcia, połysk i chropawość. Mnóstwo przedmiotów z metalu o czystych, pięknych i szlachetnych liniach, a nad tym wszystkim u szczytu wisi wspiana łądź, statek cały, też z metalu.

— Nie skończony jeszcze, proszę sobie wyobrazić ten statek w kryształach, będzie z tego żyrandol — powściągliwie objaśnia mi

wa się stłukła, a fragment szklanej oprawy pozostał. Ulitował się nad okaleczonym przedmiotem, zafascynowało go zresztą połączenie metalu i szkła. — Zrobię, będzie jak nowy. — Raczej jak stary — pomyślałam — i jakże uszlachetniony przez kilka wygiętych linii. Przy okazji dowiaduję się, że kucie mosiądzu jest bodajże najtrudniejszą

W pracowniach twórców ludowych

pracą przy metalu. — Kapryśny, musi mieć odpowiednią temperaturę, zbyt wysoka — nie poddaje się kuciu, o parę stopni za niska — kruszy się. Tym większym staje się pragnienie ujarznienia go, myślę patrząc na frymuśne esy floresy na kowadle. Nie pasuje to mi jakoś jednak

budowano zespół turystyczny - narciarski w Dombaju, a przecież mistrzowie kaukaski swymi wyrobami z metalu podbijają świat cały.

Sympatię, a później i głęboką miłość do sztuki — wyniósł z domu ze wsi Wideniszkes, gdzie spędził dzieciństwo. Matka rysowała, siostra też. Próbował rysować, poszukiwał jednak czegoś dla siebie, bardziej męskiego zajęcia. Majsterkował, rzeźbił. Kiedy był w siódmej klasie, przyjechali do nich na wieś plastycy, majstrowie, przeprowadzano renowację kościoła. Na Kestasa zwrócili uwagę od razu, nie narzucał się, a jednak był wszędzie, wszystkim się interesował.

Spróbuj — mawiali majstrowie, podrzucając mu jakieś narzędzia — próbował. No i tak się zaczęło, z plastykami i majstrami zaprzyjaźnił się na zawsze. Na naukę poszedł jednak do technikum kolejowego, ale tam były przecież pracownie, pracownie pełne metalu!

Później wojsko i tu doszereżono oraz właściwie doceniono jego zdolności. Stopień po stopniu poznawał tajemnice zagadkownie strzeżone przez zagadkowego bożka z metalu. Zdradzały mu je ludzie, a wprowadzony już w arkana poskramiania żądź i kaprysów metalu, sam mu te tajemnice wyrywał. Kombinat „Dai-le”. Restauratorskie prace przy konserwacji kościoła św. Jana. Przez pięć lat w wieży kościoła miał swoją pracownię — to cały etap w życiu. Etap zmuśny, a jednocześnie jakby jeden wielki wzlot, wtedy odczuł na pewno władzę nad metalem.

Szyldy, wywieszki, dekoracyjne kraty okienne, kute bramy, okiennice, odrz-

— Na szczęście tak jest. Nie ja. Wśród rówieśników też nie im czasu, albo ich nie rozumie-

— Trudno jakoś wyobrazić, że człowiek, który zamierał odeb-

— „popracowaliśmy” w tym kie-

— Osoby znajdujące się do Was?

— Dotychczas mówiliśmy o tych „nałudniejszych” pa-

— Jak o pentach, „telefon” ale

— Szyldy, wywieszki, dekoracyjne kraty okienne, kute bramy, okiennice, odrz-

NA TWÓJ SĄD, CZYTELNIKU

HOMO SAPIENS I LITERATURA

Szanowni, pisząc do Was ten list zastanawiam się, pod jaką rubryką go umieścicie, o ile zostanie wydrukowany. Czy będzie to sprawa do załatwienia? Wydaje mi się jednak, że nie wszystkie sprawy, choć staracie się być konsekwentni, które pod tą rubryką zamieszczacie, udaje się załatwić. Nie, nie przerastają one ludzkich możliwości, przeważnie chodzi chyba o wywiązanie się z obowiązku jakiegoś urzędu, czy przyjęcie z pomocą komuś w sytuacji krytycznej itd. Jednakże opiera się to wszystko o ludzi, ich dobre chęci, ludzką życzliwość, takt, wyrozumiałość, kulturę lub jej brak. A ludzie jakoś nie za bardzo chcą się z tym wszystkim liczyć.

Jestem bibliotekarzem, praca moja — to książki, całe ich stopy, piętra, półki. Praca moja — to świat wiedzy, piękna, dobrych uczuć, to także i przenoszenie stert książek, kurz, zbyt suche powietrze... i stałe reperowanie książek. Smutne to, ale duży, kulturalny, wykształcony i, jak nauka twierdzi, myślący człowiek, nie zawsze

może się zdobyć na normalny ludzki stosunek wobec swego małego przyjaciela, druga, który przecież dostarcza mu tyle wzruszeń, wzlotów, pięknego smutku, wzniosłej radości, który nie tylko kształci, a i ponoć kształtuje człowieka.

Widocznie jednak jak i w stosunkach międzyludzkich tak i w stosunku człowiek — książka nie wszyscy umieją się zdobyć na partnerski i uczciwy gest. O ile jedni uwielbiają książki i potrafią nawet starą, zniszczoną przynieść z powrotem „naprawioną”, o ile prawdziwi miłośnicy literatury cenią ją, chronią przed zniszczeniem, to jednak wiele książek czytelnicy zwracają nam poniszczonych, poplamionych. Odarte z uroku połyskliwej obwoluty, nadwężone i wyblakłe niechętnie są brane przez innych do czytania. Reperujemy więc je, staramy się przywrócić im dobry wygląd. Niestety, zbyt szybko, czasami dosłownie po kilku czytelnikach książka trafia do „szpitala”. Nie jest to zjawisko normalne, wydaje mi się, że

w tym świecie, gdzie coraz mniej musimy zdobywać, gdzie wszystko prawie jest już gotowe i czeka na nas — „konsumentów”, w tym świecie przedmiotów na nasz użytek, lecz nie tych naszych własnych, kupionych za odłożony grosz, a tych które stanowią tzw. własność społeczną, współczesny kulturalny „homo sapiens” zachowuje się nieraz jak jaskiniowiec: zetrze numer na stronie 17 bo być może jakąś bardziej poczytną pozycję literacką uda mu się sprzedać, a do biblioteki przecież zwróci tzw. „byle co”, wytnie ilustracje, bo wstawiona w ramy przyozdobi jego mieszkanie itd.

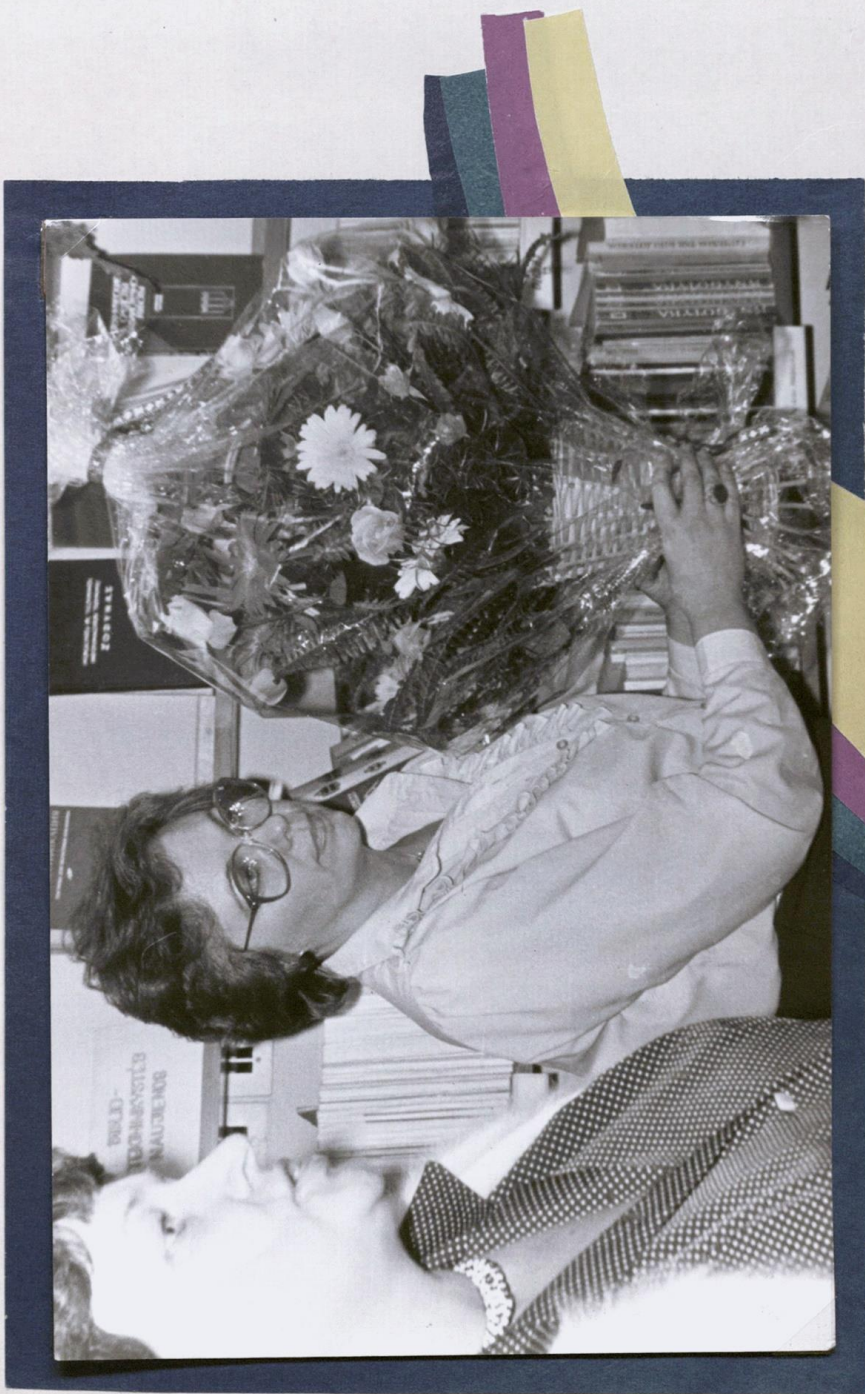
Nasuwa się smutna refleksja: czy właściwie jesteśmy przygotowani do posiadania i korzystania z tego całego arsenału „nie naszych” przedmiotów, czy chcemy umieć, czy zawsze „chcemy chcieć” korzystać z własności społecznej?

Atolla ŁUKSZA,
pracowniczka biblioteki
im. A. Mickiewicza

m. Wilnius

Czerwony sztandar · 2 października, 1985

Мно 1974-ųjų VVB Direktore-L. PAGIRIENĖ

Švenčiant darbo dešimtmetį

Direktorės pavaduotoja D.STANEVIČIENĖ

Gēlēs darbo veteraniems

V. Gudolevičiūtei

D. Barkauskienei

L. Šeremet

Šventinio spektaklio akimirkos

Veteranai - "teisiųjų suole"

I.Tubaitė nuo šimet-diplomuota bibliotekininkė

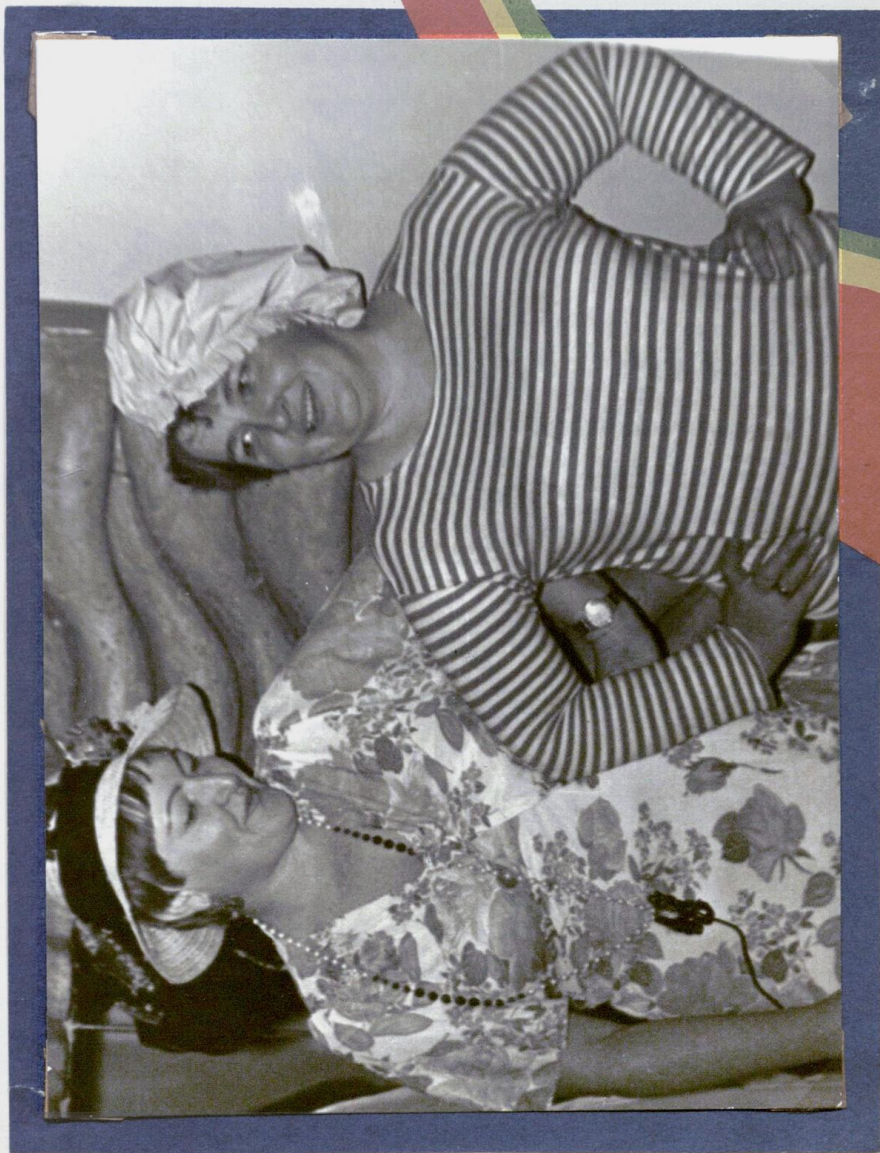
... D.Dainienė-VVB darbuotoja

Īspūdingai buvo paminētas Mīnes Gensienēs
80-metis

Didžiausia dovana - VVB "artistų" spektaklis

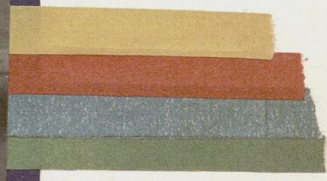
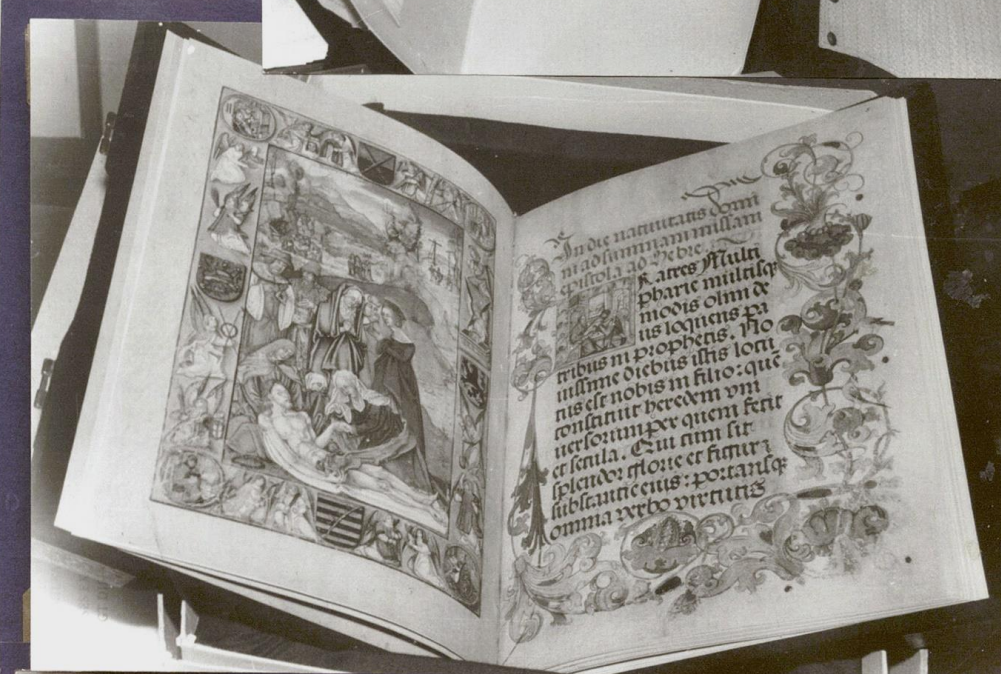

Eilė norinčių pasveikinti jubiliatę

Brangiausias VVB
fondo leidinys

Atidarant paminklą A. Mickevičiui .1984 metų
balandžio 18

Kižuose

Petrozavodske

Rygoje

Prie paminklo Petruui Pirmajam
Petrozavodske

Kaune

Naujametinę naktį pasitinkant 1985-uosius

Kafešantano šeimininkė Merry Šriubš...

Sukosi, sukosi, sukosi poros

Visi su kaukėmis

Karnavalok akimirka

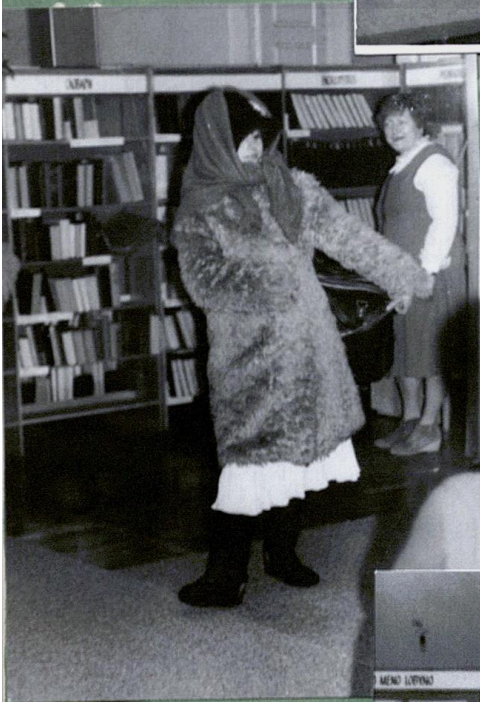
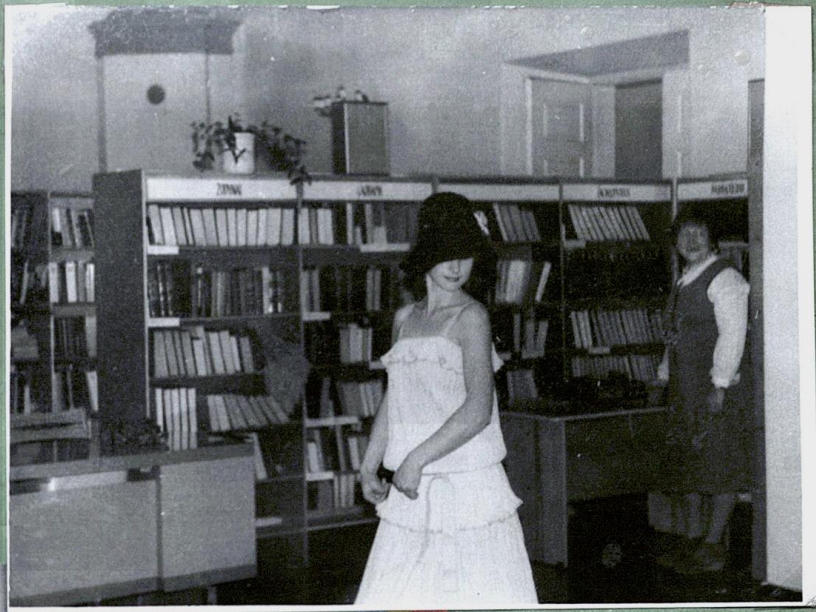
Iš Naujametinio rytmečio mažiesiems

1985-ųjų metų bibliotekos darbo veteranės

Iš veteranēns siūlomų madų kolekcijos...

Žodis šių metų darbo jubiliatoms

1985 metų Veteranų dienos momentai

Gėlės - Kultūros mokyklos diplomantei B.Gaidytei

Iš VVB direkcijos viešnageš Vengrijoje

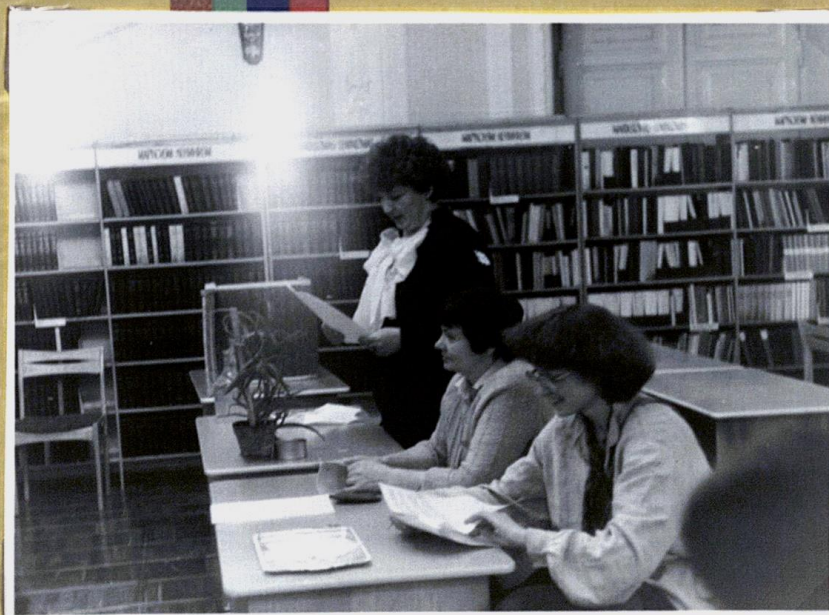
Su Debreceni bibliotekininkémis

Vengrijos bibliotekininkų lankymosi Vilniuje
momentai.

Neeilinis ir neplanuotas "ganybinis" 1985-uju
Balandžio 1-ąją

Sekretorė darbe mezga , o direktorės pavaduotoja...

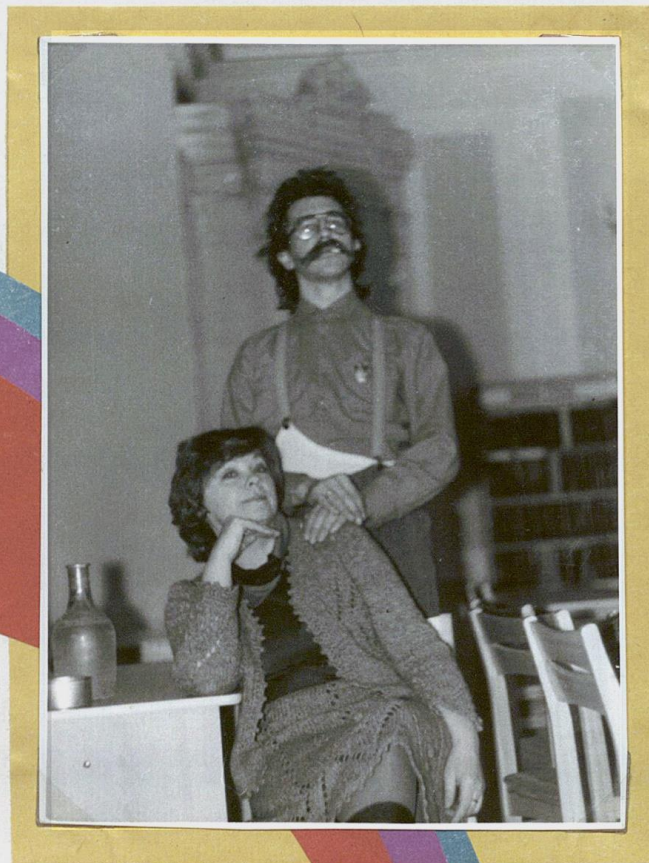

Beveik kaip prie deficitų...

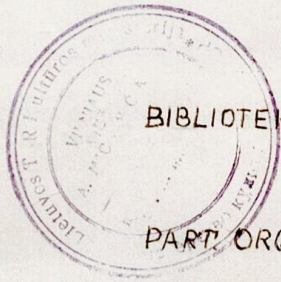

Naujoji VVB "direkcija"

Direktorė L. Pagirienė su savo "dubleriu"
. V. Zaikausku

BIBLIOTĒKOS DIRĒKTORĒ *L. Paģirienē* | L. PAĢIRIENĒ |

PART. ORG-JOS SERRETORĒ *J. Švenčionienē* | J. ŠVENČIONIENĒ |

KRAŠTOTYROS ORG-JOS PIRMININĒ *N. Sīsaitē* | N. SISAITĒ |

Vilniaus m. skyrius

KRAŠTOTYROS DARBO RECENZIJA

1. Autorius .. Kolektyvas ..
2. Pirminė organizacija .. A. Mickėvičiaus viešosios bibliotekos ..
3. Rajonas, miestas .. Vilniaus m. ..
4. Darbo pavadinimas .. Metraštinis (1989-1985) ..
5. Paruošimo laikas .. 1989 ..
6. Apimtis .. 72 psl. ..
(pūslapiai, dalys)
7. Rūšis ..
(atsiminimai, straipsnis, dienoraštis, metraštis, istorija, monografija)
8. Apipavidalinimas .. šruotinis mašinraštis ..
(mašinraštis, įrištasis, aplankas, albumas)
9. Darbo teigiamybės ..
(temos aktualumas, nušvietimo laipsnis, originalumas, mokslinis aparatas, iliustracijos, priedai)
- Metraštis rašomas laisva forma, geras kalba. Tai pavyzdys, kaip galima išvengti sablonų, skaidžių ir galėtų rinkinio. Gerai parinkti priedai, sutvarkyta nuotraukos ir jos metrika.
10. Trūkumai .. kai kuriose vietose trūkstama nuotraukų, prie paviršiaus ..
11. Darbo įvertinimas .. L. geras ..
(labai geras, geras, patenkinamas, silpnas)
12. Pasiūlymai: a) taisyti ..
b) papildyti ..
c) redaguoti ..
d) perduoti mokslo įstaigai .. tekstą ir perduoti į KDS ..
e) skelbti spaudoje ..

Recenzentas ..

Selutaitė J. Jėsa
(pavardė, vardas, parašas)

1988 m. birželio mėn. 10 d.